

# TIMBRO



**VILKET EU VILL DE HA?**

**NILS KARLSSON**

JUNI 2020

## **OM FÖRFATTAREN**

Nils Karlsson kommer från Göteborg och har under vårterminen praktiserat på Timbro som en del av politics kandidatprogrammet vid Lunds universitet där han efter praktiken tar examen.



© Författaren och Timbro  
Juni 2020  
[www.timbro.se](http://www.timbro.se)  
[info@timbro.se](mailto:info@timbro.se)  
Sättning: Markus Konow

## **SAMMANFATTNING**

- I denna rapport granskar jag hur de borgerliga (M, KD, L och C) Europaparlamentarikerna förhållit sig till subsidiaritetsprincipen sedan EU-valet 2019.
- Subsidiaritetsprincipen säger att beslut ska fattas så nära medborgarna som möjligt, och om beslut ska tas på EU-nivå ska de således fungera bättre än om de fattas på nationell eller lokal nivå.
- De borgerliga partierna säger sig alla stödja subsidiaritetsprincipen, men de skiljer sig i sin tolkning av den. De borgerliga partiernas syn på subsidiaritet går att dela upp i tre kategorier.
  - I den första kategorin befinner sig Liberalerna, som endast i ett mycket litet antal sakområden har ett kritiskt förhållningssätt till överstatlighet från EU.
  - I den andra kategorin hittas Moderaterna och Centerpartiet som är kritiska till att ge EU makt över exempelvis sociala frågor, men samtidigt vid ett antal tillfällen inte röstat ner resolutioner som innebar att EU skulle få mer inflytande över dessa. (Resolutioner är dock ej bindande lagförslag.) Detta eftersom de stödde andra förslag i resolutionen som de värderade högre än EU:s inflytande över sociala frågor.
  - I den sista kategorin befinner sig Kristdemokraterna, som generellt stödjer samma maktfördelning som M och C men kan sägas värdera subsidiaritet högre. Detta eftersom KD i diverse resolutioner har röstat nej trots att de stödjer andra förslag i resolutionen, och därmed värderar subsidiaritetsprincipen högre än dessa förslag.
- För att få igenom ett förslag i Europaparlamentet krävs det i princip alltid stöd från sin egen partigrupp, något som ställer krav på kompromisser och förhandlingar. Detta gör att parlamentariker kan behöva överge sin egen position i en sakfråga för att få igenom sin åsikt i en annan. I de fall där Europaparlamentarikerna inte har röstat i linje med det de lovade innan valet behöver det således inte betyda att de "ljugit" för sina väljare. När parlamentariker i sin tur inte följt partilinjen motiverar de generellt detta med att de gillade en annan specifik del av förslaget och därför valde att rösta för det. Exempelvis röstade de moderata parlamentariker för en resolution som bland annat uppmuntrade till kvotering i bolagsstyrelser med motiveringen att resolutionen också betonade vikten av låga skatter på arbete.
- Coronapandemin kan innebära att EU kommer få större inflytande över diverse sakområden, exempelvis arbetsmarknads- och folkhälsopolitik. Detta kommer göra diskussionen om subsidiaritet ännu mer aktuell under den resterande mandatperioden.

## **ORD OCH FÖRKORTNINGAR**

**Betänkande:** Ordinarie lagstiftningsakt

**Initiativbetänkande:** Icke-lagstiftande akt

**Rapportör:** Europaparlamentets huvudförhandlare för ett betänkande.

**Resolution:** Icke-lagstiftande uttalande från Europaparlamentet.

**Röstförklaring:** Ledamotens motivering till ett ställningstagande.

**Skuggrapportör:** Den europeiska partigruppens huvudförhandlare gentemot rapportören.

**Yttrande:** Tilläggförslag från andra fackutskott än huvudutskottet.

**Ändringsförslag:** Parlamentarikernas föreslagna ändringar i lagförslag från EU-kommissionen.

### **Partigrupper**

**RE:** En liberal EU-grupp där Centerpartiet och Liberalerna är med, också den mest EU-vänliga gruppen.

**EPP:** En konservativ och EU-vänlig grupp där Kristdemokraterna och Moderaterna är medlemmar.

**S&D:** En socialdemokratisk EU-grupp där svenska Socialdemokraterna är medlemmar.

**ECR:** En konservativ och euroskeptisk grupp som skapades av brittiska Torypartiet där Sverigedemokraterna är medlemmar.

**GUE-NGL:** En vänsterradikal och euroskeptisk EU- grupp som Vänsterpartiet är medlemmar i.

**GREEN/EFA:** En grön och regionalistisk grupp där svenska Miljöpartiet är medlemmar

**ID:** En högerradikal och mycket euroskeptisk grupp där bland annat Front National och Lega Nord är medlemmar.

**NI:** De grupplösa parlamentarikerna.

# **INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

1. INLEDNING .....	6
1.1 Subsidiaritetsprincipen .....	7
2. METOD .....	9
3. CENTERPARTIET .....	10
3.1 Abir Al-Sahlani .....	11
3.2 Fredrick Federley .....	13
4. LIBERALERNA .....	15
4.1 Karin Karlsbro .....	16
5. MODERATERNA .....	18
5.1 Arba Kokalari .....	19
5.2 Jessica Polfjärd .....	22
5.3 Tomas Tobé .....	24
5.4 Jörgen Warborn .....	26
6. KRISTDEMOKRATERNA .....	28
6.1 David Lega .....	29
6.2 Sara Skyttedal .....	31
7. SLUTSATSER .....	33
7.1 Coronapandemin och EU:s framtid .....	34
8. REFERENSER .....	36

# 1. INLEDNING

Konflikterna om vilket inflytande EU bör ha handlar inte längre om huruvida ett parti är för eller mot medlemskap i EU. I de senaste valrörelserna har det i stället handlat om vilka sakområden EU bör ha makt över. Även under valrörelsen till EU-valet 2019 var så fallet: ”Inget EU-kompromissande om svensk välfärd”<sup>1</sup> (M), ”Inför gemensam koldioxidskatt inom EU”<sup>2</sup> (L), ”Vår klimatpolitik behövs i Europa”<sup>3</sup> (C) och ”Make EU lagom again”<sup>4</sup> (KD).

Debatterna om vilka frågor EU ska besluta om brukar dock utelämna det komplexa och kompromissfyllda samspelet som äger rum mellan EU:s institutioner. För att exempelvis införa den europeiska koldioxidskatt som Liberalerna efterfrågar krävs det enhällighet i ministerrådet. Det är således inte Europaparlamentet utan i stället de nationella regeringarna i varje land som genom ministerrådet har den yttersta makten över beslutet.

Även i frågor där Europaparlamentet har reellt inflytande missar man i valdebatterna ofta komplexiteten i EU. För att exempelvis en av EU:s mest ambitiösa förslag någonsin – den gröna given – skulle röstas igenom krävdes det massvis av kompromisser och förhandlingar. För att nå ett gemensamt beslut krävs det nämligen i princip alltid stöd av både den socialdemokratiska partigruppen (S&D) och den kristdemokratiska partigruppen (EPP). När ett gemensamt beslut har nåtts måste i sin tur både ministerrådet och Europaparlamentet stödja förslaget. Flera av politikernas vallöften och förslag kan låta simpla när de presenteras, men de undviker den komplexa verkligheten i EU där krav på kompromisser ofta gör sådana förslag mycket svår genomförbara. Således blir det också svårt att avkräva ansvar från Europaparlamentariker baserat på deras vallöften. Detta ökar i sin tur behovet av en granskning

över vilka kompromisser som gjorts för att nå ett gemensamt beslut.

Den här granskningen är en uppföljning av tre tidigare rapporter från Timbro. De två första gjordes av Karin Svanborg-Sjövall och Andreas Johansson Heinö där de svenska EU-parlamentarikernas arbete mellan 2009 och 2014 granskades.<sup>5</sup> Den tredje rapporten som skrevs av Emanuel Örtengren granskade i stället arbetet mellan 2014 och 2019.<sup>6</sup> Även om min granskning till skillnad från de tidigare undersökningarna inte är över en hel mandatperiod så blir det även här svårt att kartlägga allt arbete de nio borgerliga ledamöterna gjort. Detta är inte heller ambitionen med granskningen. I min granskning ämnar jag i stället att granska Europaparlamentarikernas arbete sedan EU-valet 2019 utifrån två frågeställningar:

1. Hur har de borgerliga Europaparlamentarikerna resonerat i omröstningar där subsidiaritet varit centralt?
2. Har de borgerliga Europaparlamentarikerna agerat på ett sätt som går i linje med det de själva och deras partier lovade inför valet?

Att granskningen inte sträcker sig över en hel mandatperiod skapar också en nackdel i rapporten som jag är öppen med. Lagstiftningsarbetet har inte kommit igång ordentligt, och materialet som kan användas för att granska Europaparlamentarikerna blir därför mindre.

Liksom i de tre tidigare rapporterna så bör det understrykas att syftet inte är att kritisera all överföring av makt från nationell till europeisk nivå. I stället är syftet att granska hur de borgerliga politikerna motiverat sina ställningstaganden. Anled-

1 Warborn (2019).

2 Björklund (2019).

3 Centerpartiet (2019).

4 Kristdemokraterna (2019).

5 Svanborg-Sjövall (2014); Svanborg-Sjövall & Johansson Heinö (2014).

6 Örtengren (2019).

ningen till att endast de borgerliga partierna är med i granskningen är på grund av att de tenderar att driva frågor som Timbro också driver. Exempel på sådana frågor är marknadsekonomi, företagande och individuell frihet.

### 1.1 Subsidiaritetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen infördes genom Maastrichtfördraget 1993 i syfte att reglera vilka frågor EU ska ha inflytande över. Mer specifikt är målet att reglera vilket inflytande EU ska ha i de frågor där EU och medlemsländerna har så kallad delad kompetens. Delad kompetens innebär att både EU och medlemsländerna har möjlighet att lagstifta. Det som avgör huruvida EU får genomföra en åtgärd är om den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan genomföras av medlemsländerna vare sig på central, regional eller lokal nivå.<sup>7</sup> Därutöver behöver EU-kommissionen i enlighet med protokoll 2 i Lissabonför-

draget ta hänsyn till regionala och lokala aspekter och lämna in en utförlig redogörelse för hur subsidiaritetsprincipen efterföljs. Om de nationella parlamenten i sin tur inte anser att kommissionens förslag följer subsidiaritetsprincipen kan de tvinga kommissionen att se över förslaget. Detta sker om fler än nio nationella parlament gör samma bedömning.<sup>8</sup> Historiskt har Sverige gjort överlägset flest invändningar. Exempelvis gjorde riksdagen mellan 2010 och 2014 invändningar mot 10,3 procent av förslagen, medan Luxemburgs parlament som gjorde näst mest invändningar endast gjorde det i 3,4 procent av fallen.<sup>9</sup> Detta belyser att subsidiaritet är en viktig princip för de svenska partierna.

Samtliga borgerliga partier säger sig stödja subsidiaritetsprincipen, men de har olika åsikter om när principen är tillämplig, något som tydliggörs i tabell 1.

Tabell 1. Politiska sakfrågor	C	KD	M	L
Stöd för den sociala pelaren?	Nej	Nej	Nej	Ja
Ska Sverige gå med i EU:s åklagarmyndighet?	Nej	Ja	Ja	Ja
Ska Sverige gå med i Euron?	Nej	Nej	Nej	Ja
Ska EU få beskattningsrätt?	Nej	Nej	Nej	Ja
Ska en EU-armé skapas?	Nej	Nej	Nej	Nej
Ska transnationella listor införas europaparlamentsval?	Ja*	Nej**	Nej	Ja
Ska asylsökande omfördelas tvingande inom EU?	Ja	Ja	Nej	Ja
Ska ett Europeiskt FBI skapas	Nej	Nej***	Nej****	Ja
Ska kvalificerad majoritet i stället för enhällighet införas i ministerrådet för utrikespolitiska frågor?	Ja	Ja	Ja	Ja
Ska Sverige gå med i EU:s Bankunion?	Inget ställningstagande		Nej	Ja

\* C:s toppkandidat Fredrick Federley röstade för förslag om transnationella listor (European Parliament's position on the Conference on the Future of Europe, paragraf 8).

\*\* KD:s toppkandidat Sara Skyttedal röstade mot förslag om transnationella listor (European Parliament's position on the Conference on the Future of Europe, paragraf 8).

\*\*\* KD vill dock se ett fördjupat samarbete inom säkerhetspolitiken.

\*\*\*\* M vill också se ett fördjupat samarbete inom säkerhetspolitiken med en europeisk polisstyrka, men precis som KD inget FBI.

7 Artikel 5 (C 202/18).

8 Protocol 2 (C 310/207).

9 Haglund (2016).

Tabell 1 tar förstås inte hänsyn till samtliga sakfrågor där maktfördelning varit centralt. Trots det går det ändå att i de flesta frågor utröna två sakpolitiska läger bland de borgerliga partierna. På ena sidan befinner sig Centerpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna som säger nej till de flesta av maktöverföringarna. På andra sidan befinner sig Liberalerna som säger ja till i princip samtliga.

De svenska partiernas synsätt på frågorna ovan skiljer sig också gentemot deras respektive partigrupper. Både RE-gruppen och EPP-gruppen stödjer exempelvis den sociala pelaren och skapandet av ett europeiskt FBI.<sup>10 11 12 13</sup> Däremot stödjer EPP-gruppen liksom M och KD inte trans-

nationella listor.<sup>14</sup> Överlag så är M, KD och C i mindre grad för överstatlighet och betonar i högre grad subsidiaritet än deras respektive partigrupper medan L:s förslag generellt ligger i linje med RE-gruppens. De huvudsakliga förhandlingarna som M, KD och C har är således med sin egen partigrupp. När exempelvis RE-gruppens linje är att den sociala pelaren bör införas så är det inte först och främst den socialdemokratiska gruppen som Centerpartiet behöver övertyga. Det är i stället andra oliktankande partier inom gruppen såsom Liberalerna som behöver övertygas för att inte gå fram med alltför långtgående EU-lagstiftning på det området.

---

10 Renew Europe (2019).

11 Renew Europe (2017).

12 EPP (2017).

13 Haglund, F (2019).

14 EPP (2018).



## 2. METOD

För att svara på frågeställningarna är det huvudsakliga materialet jag använt mig av den sammanställning av Europaparlamentarikernas arbete som finns på Europaparlamentets hemsida. Där sammanställs vilka utskott respektive ledamot sitter i. Därutöver klargörs också ledamotens inlägg i plenum, skriftliga förklaringar, föredraganden, betänkanden med mera. Av dessa är det skriftliga förklaringar som jag fått mest användning av eftersom parlamentarikern där får möjligheten att mer utförligt motivera varför den röstade som den gjorde.

Den andra huvudsakliga källan jag använt mig av är Votewatch. Votewatch framställer statistik över hur Europaparlamentarikerna röstat i varje enskild omröstning. Detta använder jag i sin tur för att undersöka hur parlamentarikerna röstade i relevanta frågor och huruvida det överensstämde med vad parlamentarikerna förmedlade i valrörelsen.

Jag har också använt mig av material från diverse medier för att kartlägga vad de svenska parlamentarikerna tycker i olika sakfrågor. Inom denna grupp är det främst SVT:s valkompass jag använt mig av. I valkompassen frågade SVT de svenska EU-kandidaterna om vad de tycker i diverse frågor såsom sociala pelaren och fördelning av asylsökande. Genom det har jag fått en tydlig bild av vilken åsikt parlamentarikerna har i olika frågor. Följaktligen har jag också en möjlighet att undersöka huruvida det parlamentarikerna sagt överensstämmer med deras röstmönster i Europaparlamentet.

Till sist har jag också använt mig av en enkät som skickats ut till de borgerliga Europaparlamentarikerna. Totalt svarade åtta av nio av Europaparlamentarikerna på enkäten.

### 3. CENTERPARTIET

Centerpartiets syn på EU har en blandad historia där subsidiaritet ofta har varit i fokus. De var exempelvis det enda borgerliga partiet som inte stödde ett inträde i euro-samarbetet inför folkomröstningen 2003. Enligt SCB röstade totalt cirka 78 procent av Centerpartiets väljare nej till euron.<sup>15</sup> Även om dess valslogan i Europaparlamentsvalet 2009 ”Europas förenta krafter”<sup>16</sup> är mycket lik den federalistiska sloganen ”Europas förenta stater” så har C ofta varit fokuserade på ett mer begränsat samarbete. I folkomröstningen om huruvida Sverige skulle gå med i EU 1994 så hade partiet i sitt manifest den mycket tvetydiga titeln ”Nja till Europa”<sup>17</sup>. 2014 var rubriken i stället ”Ett smalare men vassare EU”.<sup>18</sup> Den sistnämnda titeln illustrerar partiets fokus på subsidiaritet. Detta trots att man likt det mer EU-vänliga partiet Liberalerna är med i den federalistiska gruppen, Förnya Europa.

Stora delar av Centerpartiets manifest inför Europaparlamentsvalet 2019 var kopplat till miljö- och klimatfrågor, där partiet vill se ett aktivt EU. Åtgärderna som tas upp fokuserar dock på att ge EU mer makt i områden som EU redan har inflytande över. Exempelvis vill C se en fördjupad energiunion och en striktare kemikalielagstiftning. Partiet vill däremot också göra en översyn över art- och habitatsreglerna samt fågeldirektivet, som bland annat reglerar jakt- och skyddsområden. C vill att direktivet ska vara mer anpassat till regionala och lokala förhållanden, vilket tyder på att en tydlig förankring i subsidiaritet finns.

Andra frågor där Centerpartiet vill se ett fördjupat europeiskt samarbete är försvars- och asylfrågor. Inom det förstnämnda vill C höja EU:s minimikrav för informationssäkerhet och stärka EU:s cyberförsvar genom att utöka Lissabonfördragets solidaritetsklausul. C vill göra så att klau-

sulen, som förbinder medlemsländerna att hjälpa varandra vid krig, också ska gälla vid cyberattacker och påverkanshot.<sup>19</sup>

Angående asyl säger C:

*De som fortsatt kommer till Sverige eller EU och söker asyl ska ha rätt att få sina skyddsskäl prövade, av en expertmyndighet och vid behov domstol. Centerpartiet vill att prövningen ska vara likvärdig i hela EU och mekanismer för en fungerande omfördelning av asylsökande måste komma på plats. För de länder som inte tar sitt ansvar och tar emot de som har skyddsskäl måste det finnas kännbara sanktioner, till exempel i form av ned-satta strukturbidrag.*<sup>20</sup>

Det är oklart huruvida partiet vill flytta ansvaret till en europeisk expertmyndighet och domstol i syfte att göra prövningen likvärdig inom hela EU, men ett europeiskt överstatligt ansvar åsyftas i viss mån.

Centerpartiet är också kritiska mot de federalistiska krafter som finns inom EU.

*Det finns krafter som vill att EU inte i första hand ska arbeta för medlemsländerna, utan att unionen ska växa på medlemsstaternas bekostnad. Som vill att EU ska ägna sig åt frågor som medlemsländerna kan sköta själva. Som vill standardisera, centralisera och likrikta för sakens skull. Också dessa krafter riskerar unionens framtid.*<sup>21</sup>

Utifrån detta är partiet också likt M och KD mot EU-lagstiftning i frågor som rymms inom den sociala pelaren, såsom arbetsmarknads- och välfärdsfrågor. Därutöver säger C på sin hemsida att EU inte bör ha makt över ländernas skatter, utbildning, sociala trygghetssystem, kultur, rovdjurspolitik och naturresurser.<sup>22</sup>

15 Sollander & Öhrvall (2004).

16 Centerpartiet (2009).

17 Carlbom, M (1995).

18 Centerpartiet (2014).

19 Centerpartiet (2018).

20 Centerpartiet (2018).

21 Centerpartiet (2018).

22 Federley, F (u.å).

### 3.1 Abir Al-Sahlani

#### Vice ordförande:

- Delegationen för förbindelserna med Irak

#### Ledamot:

- Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

#### Suppleant:

- Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor
- Delegationen för förbindelserna med Bosnien och Hercegovina och Kosovo.

Abir Al-Sahlani kandiderade som tredjenamn för Centerpartiet redan 2009, men lyckades då inte bli invald. Efter ett uppehåll från politiken på grund av misstankar om bedrägeri, vilka hon sedan blev friad från, gjorde Al-Sahlani comeback i EU-vallet 2019. Al-Sahlanis arbete i EU kretsar genom hennes utskottsplatser främst kring mänskliga rättigheter och sociala frågor, där hon antagit två motsatta förhållningssätt.

I frågor om mänskliga rättigheter och utrikespolitik vill Al-Sahlani se ett mer involverat EU. Läser man Al-Sahlanis inlägg i plenum blir det tydligt att mänskliga rättigheter är något hon prioriterar. Bland annat kritiserar hon utvecklingen i Turkiet och uppmuntrar EU-kommissionen att stärka rättigheterna för funktionsnedsatta.<sup>23</sup>

I ett inlägg i plenum beskriver Al-Sahlani sin syn på situationen i Irak, där hon ville se ett mer aktivt EU. I ett annat inlägg om samma ämne säger hon:

*I want to applaud the Ambassador of the EU in Iraq for his very obvious and strong positions, but we have to make those positions into concrete actions. The UN has lost its credibility and now someone else has to step up and take this responsibility. The only ones that have this credibility is the EU, the only union of democracies in the world.*<sup>24</sup>

En mer aktiv utrikespolitisk roll från EU efterfrågas med andra ord, något som går i linje med Centerpartiets syn på frågan. C vill bland annat

göra det enklare att rösta igenom utrikespolitiska beslut på EU-nivå genom att ta bort kravet på enhällighet i utrikesfrågor i ministerrådet.<sup>25</sup>

Genom sin position som ledamot i utskottet för sysselsättning och sociala frågor har Al-Sahlani vid ett flertal tillfällen bemött förslag kopplade till den sociala pelaren. Al-Sahlani har i dessa frågor i stället antagit ett mer kritiskt förhållningssätt. I ett betänkande om EU:s sysselsättnings- och socialpolitik, där bland annat europeiska minimilöner och ett europeiskt försäkringssystem föreslogs, röstade hon nej till betänkandet.<sup>26 27</sup> Därmed röstade Al-Sahlani också mot sin egen EU-grupp (Förnya Europa). I en skriftlig förklaring till hennes beslut skriver hon:

*Betänkandet föreslog långtgående EU-politik inom sysselsättning och arbetsmarknad, där det råder nationell behörighet. Dessutom innehöll det förslag om minimilön och europeiskt försäkringssystem. Centerpartiet är tydligt emot en utveckling där denna typ av frågor beslutas på EU-nivå, och efter att ha röstat emot delar av betänkandet beslutades att rösta emot betänkandet som helhet.*<sup>28</sup>

I ett yttrande från utskottet för sysselsättning och sociala frågor på ett betänkande över rådets syn på EU:s allmänna budget går Al-Sahlani emellertid mot detta synsätt. Al-Sahlani röstar nämligen för budgeten trots att hennes eget utskotts förslag innehåller citat såsom<sup>29</sup>:

23 Al-Sahlani, A. (u.å).

24 Debate: Al-Sahlani (23-10-19).

25 TT (2019a).

26 Betänkande (A9-0016/2019).

27 Votewatch (2019a).

28 Skriftlig förklaring: Al-Sahlani (A9-0016/2019).

29 Yttrande: Nicholsonová (A9-0017/2019).

*Europaparlamentet välkomnar utvecklingen på området för sysselsättning och sociala frågor under den åttonde valperioden*

och

*Europaparlamentet betonar även behovet av att stegvis anpassa den strategiska inriktningen på unionens politik och program till målen för hållbar utveckling och de sociala principer som beskrivs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som bör integreras fullt ut i bestämmelserna för unionens finansieringsprogram och den europeiska planeringsterminen.*

I en skriftlig förklaring förtydligar Al-Sahlani dock varför hon valde att rösta för budgeten:

*Europaparlamentets förslag till EU:s budget för 2020 innehåller viktiga ökning av insatser för att nå klimatmålen och förbereda för ökade målsättningar vad gäller satsningar på klimatinvesteringar i nästa långtidsbudget. Jag beklagar att budgeten inte är mer restriktiv på andra utgiftsområden. Förslaget nyttjar de margi-*

*naler som finns och även om det inte innebär en ökning av nuvarande långtidsbudget hade det varit bättre med en något mer restriktiv budget. Jag har trots detta med anledning av de ökade satsningarna på miljö och klimat valt att rösta för budgeten i sin helhet.<sup>30</sup>*

Detta indikerar på att en kompromiss har gjorts i syfte att få igenom mer finansiering till miljö- och klimatområdet.

När SVT i sin EU-valkompass ställde frågan om vilket inflytande EU skulle ha i sociala frågor svarade Al-Sahlani:

*Vi behöver ha gemensamma MINIMIKrav på medlemsländerna, men de allra flesta sociala frågor ska EU hålla sig borta ifrån. Detta på grund av olika synsätt, olika traditioner i lagstiftning och standarder.<sup>31</sup>*

En viss positiv syn på EU:s inflytande i sociala frågor i form av minimikrav tycks alltså finnas hos Al-Sahlani.

<sup>30</sup> Skriftlig förklaring: Al-Sahlani (A9-0017/2019).

<sup>31</sup> SVT (2019a).

## 3.2 Fredrick Federley

### Ledamot

- Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet
- Fiskeriutskottet
- Delegationen för samarbete i norr och för förbindelserna med Schweiz och Norge, till den gemensamma parlamentarikerkommittén EU-Island och till EES gemensamma parlamentarikerkommitté,

### Suppleant

- Utskottet för industrifrågor, forskning och energi
- Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling
- Delegationen för förbindelserna med Folkrepubliken Kina

Fredrick Federley blev 2014 som ensam centerpartist invald i Europaparlamentet genom personkryss. Innan sitt engagemang i EU-politiken var han bland annat ordförande för Centerpartiets ungdomsförbund och riksdagsledamot. Förutom att ha blivit återvald i Europaparlamentsvalet 2019 så är han andre vice ordförande för Centerpartiet och vice ordförande i sin EU-grupp Förnya Europa (RE-gruppen). Således är han en av de mest inflytelserika svenska EU-parlamentarikerna.

När Federley blev invald i Europaparlamentet 2014 var en av hans främsta frågor djurskydd. Han ville se striktare regler och hårdare konsekvenser för de som bröt mot regelverket. Även under denna mandatperiod har han arbetat för bättre djurskydd. Exempelvis skriver Federley att han vill skapa en allomfattande djurskyddslag på EU-nivå.<sup>32</sup> Federley röstade även igenom en resolution om att harmonisera regler kring sällskapsdjur.<sup>33</sup> <sup>34</sup> I en skriftlig förklaring till beslutet säger Federley:

*Jag röstade för detta viktiga förslag som berör hur vi ska få bukt med den illegala handeln med husdjur i EU. Det är ett stort problem som orsakar stort lidande för djuren. I förslaget finns krav på obligatorisk registrering av katter och hundar i EU. Jag är helt för obligatorisk registrering av hundar men inte av katter eftersom det skapar en oproportionerlig börda för ägaren. Dessutom är problematiken störst när det kommer till hundvalpar av eftertraktade raser.<sup>35</sup>*

Federley anser med andra ord att viss EU-reglering av handel med sällskapsdjur samt att en

överstatlig lagstiftning för djurskydd behövs. En resolution är dock endast ett ställningstagande och inte faktiskt lagstiftning.

Federley har genom att han är ledamot i utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet också arbetat mycket med miljöfrågor. En av de mest aktuella frågorna inom EU just nu är den gröna given, som anger åtgärder och strategier för att nå klimatneutralitet till 2050. Genom sin position i utskottet var Federley en av de ledande personerna i förhandlingen om den gröna given i Europaparlamentet. I en intervju med Sveriges Radio säger Federley dock att han inte tyckte kommissionen att gjorde tillräckligt. Federley ansåg bland annat att utsläppen borde minska med 55 procent till år 2030 i stället för de 50 procent som kommissionen föreslog.<sup>36</sup> Faktumet att Federley var en av de ledande förhandlarna för Europaparlamentet i frågan illustrerar hans betydelse, då den gröna given kan ses som ett av EU:s största projekt någonsin.

En annan fråga kopplat till miljön som var mycket aktuell under valrörelsen var kärnkraftens roll i klimatomställningen. Även om EU inte har direkt inflytande över kärnkraft så röstar de om diverse ställningstaganden angående kärnkraft. I ett förslag om att i en resolution ersätta denna formuleringen:

*Europaparlamentet anser att kärnkraft varken är säkert eller miljömässigt eller ekonomiskt hållbart. Parlamentet föreslår därför att man utvecklar en rättvis omställningsstrategi för utfasningen av kärnkraft i EU med bland*

<sup>32</sup> Federley (2019).

<sup>33</sup> Resolution (B9-0088/2020).

<sup>34</sup> Votewatch (2020c).

<sup>35</sup> Skriftlig förklaring: Federley (B9-0088/2020).

<sup>36</sup> Liljeheden, A (2020).

*annat nya arbetstillfällen för dem som arbetar i kärnkrafts-sektorn och planer för en säker avveckling av kärnkraftverk och en säker hantering och långtidsförvaring av kärnavfall.*

med denna

*Europaparlamentet anser att kärnenergi kan spela en roll i arbetet med att nå klimatmålen eftersom den inte släpper ut växthusgaser, och den kan också säkra en betydande del av elproduktionen i Europa. Parlamentet anser emellertid att denna energi, på grund av det avfall den genererar, kräver en strategi på medellång och lång sikt som tar hänsyn till tekniska framsteg (laser, fusion osv.) avsedda att förbättra hela sektorns hållbarhet.*

röstade Federley nej samtidigt som parlamentarikerna från M, KD och L röstade ja.<sup>37 38</sup> Den konflikt om kärnkraftens vara eller inte vara som så länge splittrat borgerligheten tycks således existera även på EU-nivå. Även om Centerpartiets motstånd mot kärnkraft på nationell nivå har tonats ner under de senaste åren så följer Federley partiets åsikter i frågan. Detta eftersom C genom energiöverenskommelsen säger att Sverige ska ha 100 procent förnybar energi till 2040, något som alltså inte inkluderar kärnkraft. Det tydliggör också att Federleys syn på subsidiaritet i frågan är bred eftersom huvudförslaget avser att upprätta en omställningstrategi på EU-nivå. Därmed blir möjligheterna för länder som vill behålla kärnkraften mindre. Huruvida det är en effektiv strategi att stödja eller inte stödja kärnkraft för att motverka klimatförändringar tar jag dock inte ställning till i granskningen.

Hur förhåller sig Federley då till EU-samarbetet överlag? I flertalet frågor kopplade till subsidiaritet har Federley haft ett mer restriktivt förhållningssätt. Bland annat i frågan om att ge ministerrådet möjlighet att med kvalificerad majoritet i stället för enhällighet ta beslut i utrikespolitiska frågor. Till skillnad från Liberalerna, men även Moderaterna, särskiljer sig här Federley eftersom han inte röstade för bort-

tagandet av vetorätten i utrikesfrågor. I paragraf 44 i rapporten om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken där förslag om att införa kvalificerad majoritet nämns så lade Federley ner sin röst, något som tyder på en mer återhållsam syn på subsidiaritet.<sup>39 40</sup> I och med att Centerpartiet stödjer införandet av kvalificerad majoritet i utrikespolitiken går Federleys röstning mot hans partis syn på frågan. Dock menar Federley i en skriftlig förklaring:

*Jag ställer mig bakom ambitionerna att övergå från enhällighet till kvalificerad majoritetsomröstning i rådet för vissa delar av vår gemensamma utrikespolitik, såsom det förutsågs i Amsterdamfördraget.*

Vilka frågor inom den gemensamma utrikespolitiken som detta avser nämner emellertid inte Federley. Federleys skriftliga förklaring blir svårtolkad eftersom han lade ner sin röst i paragraf 44 om att införa kvalificerad majoritet. Dock röstade Federley för resolutionen i sin helhet.

Även i försvarspolitiken går det att finna ett restriktivt förhållningssätt, eftersom Federley lade ner sin röst i omröstningen om implementeringen av gemensamma försvarspolitiken. Detta gjorde han eftersom paragraf 115 inkluderade skapandet av ett gemensamt europeiskt försvar, en så kallad EU-armé, något Federley inte säger sig stödja.<sup>41</sup>

En fråga där Federley inte haft ett lika restriktivt förhållningssätt i sin syn på subsidiaritet är den om transnationella listor. Transnationella listor innebär att du också kommer kunna rösta på andra länders kandidater i en gemensam EU-lista. Konsekvensen av det blir att kandidaterna inte är bundna till någon nationell valkrets och därmed minskar den lokala förankringen. Detta är i sin tur något som försämrar subsidiaritetsperspektivet eftersom subsidiaritetsprincipen säger att beslut ska tas på lägsta möjliga nivå. Trots detta röstade Federley ja till paragraf 8 i en resolution om Europas framtid där införandet transnationella listor föreslås.<sup>42 43</sup>

37 Ändringsförslag 38 (B9-0174/2019).

38 Votewatch (u.åa).

39 Betänkande (A9-0054/2019).

40 Votewatch (u.åa).

41 Skriftlig förklaring: Federley (A9-0052/2019).

42 Votewatch (u.åa).

43 Resolution (B9-0036/2020).

## 4. LIBERALERNA

Det är en mycket dystopisk bild som presenteras i inledningen av Liberalernas valmanifest till EU-valet 2019. De beskriver en värld med allt större hot från bland annat Kina och Ryssland, samtidigt som de hävdar att USA vänder EU ryggen. Utifrån detta skriver L:

*Behovet av ett enat Europa är större än någonsin. Liberalernas recept är ett kraftfullt EU som håller ihop, där vi samarbetar ännu tätare än idag. Ett EU som rustas för framtiden och som ges verktyg att möta hoten mot vår kontinent och leverera lösningar på problem som vi bara kan hantera tillsammans. Där andra tvekar är vi tydliga: Sverige ska fullt ut vara med i det europeiska samarbetet.<sup>44</sup>*

Partiet profilerar sig således som de mest EU-vänliga partiet och till skillnad från Moderaterna har man inte tonat ner sin pro-europeiska hållning. Både 2014 och 2019 hade L ”Ja till Europa!” som titel i sina manifest och L är nu enda partiet i Sverige som fortfarande vill införa euron.<sup>45</sup>

Liberalerna hade ett snarlikt upplägg på sitt manifest 2019 som man hade 2014, men i stället för att presentera 38 politiska förslag så presenterar de 158. Det blir således än tydligare att Liberalerna vill marknadsföra sig som partiet som lägger störst vikt vid EU-frågor. Av de 158 förslagen är i sin tur i princip samtliga av en EU-vänlig karaktär. De områden där partiet vill se mer inflytande från EU är förutom penningpolitiken bland annat skatter, energipolitik, arbetsmarknad, välfärd,

miljö, migration, brottslighet, sjukvård, försvar och utrikespolitik.

Där partiet främst skiljer sig från de andra borgerliga partierna är synen på EU:s inflytande över sociala frågor. Liberalerna är positiva till den sociala pelaren och att EU ska få inflytande över diverse välfärds- och arbetsmarknadsfrågor. Dess stöd för att införa minimikrav på EU nivå för sociala rättigheter blir dock motsägelsefullt när partiet samtidigt säger att abortlagstiftning är en nationell angelägenhet. Dock vill L att en kvinna ska få utföra aborten i ett annat land om hon inte kan utföra den i sitt eget land. Utöver sociala frågor är Liberalerna även ensamma bland de borgerliga partierna i sitt stöd för att ge EU beskattningsrätt.

En av få frågor där Liberalerna har en kritisk syn på EU är jordbruksstödet. Partiet vill halvera jordbruksstödet och i stället omfördela det till andra områden såsom forskning. L anser också att de nationella parlamenten ska få en tydligare roll i EU.

*Nationella parlament bör ges en tydligare roll i EU-arbetet. De ska kunna kalla EU-kommissionärer för att försvara lagförslag och rekommendationer till medlemsländerna. Tillsammans med andra parlament i medlemsländerna ska Riksdagen kunna uppmana EU-kommissionen att lägga fram lagförslag. Vi vill också förstärka samråden kring EU-politiken i Sverige.*

Trots att Liberalerna är det borgerliga parti med den minst avhållsamma synen på subsidiaritet finns det i viss mån alltså ett sådant tankesätt även i deras politik.<sup>46</sup>

<sup>44</sup> Liberalerna (2019).

<sup>45</sup> Folkpartiet (2014).

<sup>46</sup> Liberalerna (2019).

## 4.1 Karin Karlsbro

### Vice ordförande

- Delegationen för förbindelserna med Vitryssland

### Ledamot

- Utskottet för internationell handel
- Underutskottet för mänskliga rättigheter
- Delegationen till den parlamentariska församlingen Euronest

### Suppleant

- Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet
- Delegationen till den parlamentariska samarbetskommittén EU-Ukraina

Karin Karlsbro blev som relativt okänd kandidat invald i Europaparlamentet efter att Cecilia Wikström strukits från Liberalernas lista. Wikström ansåg i sin tur att Karlsbro var inblandad i processen att få henne avsatt.<sup>47</sup>

När SVT frågade ut EU-kandidaterna i sin valkompass angav Karlsbro att två av hennes viktigaste frågor var miljö och klimat och ekonomi, budget och skatter. Inom miljö- och klimatpolitiken ville Karlsbro införa både en europeisk koldioxidskatt och flygskatt, medan hon inom den ekonomiska politiken bland annat uttryckte sitt stöd för att Sverige skulle gå med i euron. Dessa åsikter illustrerar att Karlsbros syn på subsidiaritet är mycket bred eftersom ingen annan av de svenska Europaparlamentarikerna stödjer sådana överstatliga förslag.<sup>48</sup>

Har Karlsbro arbetat i linje med sina löften i Europaparlamentet? Som nämnt anser Karlsbro att EU bör få rätten att införa egna skatter. I resolutionen ”rättvis beskattning i en digitaliserad och globaliserad ekonomi” valde Karlsbro dock att lägga ner sin röst i resolutionen som helhet.<sup>49</sup> Detta gjorde hon trots att resolutionen hade förslag om exempelvis miniminivå för skatter, något Karlsbro rimligtvis bör stödja i och med att hon vill ge EU beskattningsrätt.<sup>50</sup> En resolution är som tidigare nämnt dock ingen lagstiftning utan endast ett ställningstagande från Europaparlamentet. I en skriftlig förklaring hävdar Karlsbro att hon inte valde

att rösta för resolutionen med motiveringen att Liberalerna inte tagit ställning till huruvida EU ska införa andra skatter än miljöskatter.<sup>51</sup> En viss återhållsamhet och kritisk syn på överstatlighet tycks alltså finnas i och med att Karlsbro inte vill ge EU beskattningsrätt i samtliga frågor.

Huruvida det är realistiskt att endast reglera beskattningsrätten till miljöfrågor är dock tveksamt. Vanligtvis tenderar nämligen ett öppnande för EU att lagstifta inom ett område att leda till mer lagstiftning inom andra, angränsande områden. Det är med andra ord svårt att endast införa beskattningsrätt för miljöfrågor utan att riskera att även skatter för andra sakområden införs.

I Europaparlamentet har Karlsbro i och med att hon är ledamot i utskottet för internationell handel även arbetat med frihandelsfrågor. Bland annat har hon lett ett skuggfördragande för sin EU-grupp Förnya Europa angående ett frihandelsavtal med Vietnam. I betänkandet står det bland annat:

*Europaparlamentet betonar att avtalet kommer att undanröja över 99 % av tullarna. Parlamentet noterar att Vietnam kommer att liberalisera 65 % av importtullarna på EU:s export vid ikraftträdandet, och återstoden av tullarna kommer gradvis att avskaffas under en tioårsperiod. Parlamentet noterar också att EU kommer att liberalisera 71 % av sin import vid ikraftträ-*

47 Eriksson & Bendjelloul (2019).

48 SVT (2019b).

49 Votewatch (2019b).

50 Resolution (B9-0238/2019)

51 Skriftlig förklaring: Karlsbro (B9-0238/2019).



dandet och 99 % kommer att vara tullfri efter en sjuårsperiod.<sup>52</sup>

Förutom avtalet med Vietnam har Karlsbro också uttalat sig positiv till att förbättra andra handelsförbindelser. I en fråga till nuvarande handelskommissionären Phil Hogan betonar hon att han bör följa Cecilia Malmströms arbete och förbättra de bilaterala handelsförbindelserna med Taiwan och Hong Kong.<sup>53</sup> <sup>54</sup> Detta tillsammans med Karlsbros skuggfördragande illustrerar en tydligt positiv syn på frihandel. Något som i sin tur är i linje med vad Liberalerna tycker.

I frågan om EU:s inflytande över sociala frågor är Karlsbro något positiv. Karlsbro stödjer den sociala pelaren men är mot överstatlig lagstiftning inom området.<sup>55</sup> Hon har således en mer restriktiv syn på frågan än partiet som vill att minimikrav för sociala rättigheter ska införas. I en votering om EU:s sysselsättnings- och socialpolitik, där bland annat minimilöner nämndes, så röstade Karlsbro dock för betänkandet. Karlsbro motiverar sin röstning genom att nationella traditioner såsom den svenska partsmodellen inte uteslöts som metod.<sup>56</sup> Likt Liberalernas tidigare Europaparlamentariker Jasenko Selimović, som uttalade sig mot den sociala pelaren, tycks Karlsbro inte vara lika positiv till EU:s inflytande över sociala frågor som partiet.<sup>57</sup> Karlsbro är förvisso till skillnad från Selimović positivt inställd till sociala pelaren i sig, men inte till EU-lagstiftning inom området.

Även i en annan omröstning kopplat till det socialpolitiska området har Karlsbro röstat för trots att hon motsatte sig en viktig aspekt av resolutionen. I detta fallet handlade det om en resolution om att åtgärda det så kallade lönegapet. I paragraf 16 i resolutionen står det:

*Europaparlamentet noterar den inverkan som kvinnors underrepresentation inom ledande befattningar har på lönegapet, och betonar det brådskande behovet att främja jämställdhet mellan män och kvinnor på alla beslutsnivåer inom näringsliv och företagsledning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att få igång förhandlingarna i rådet om det föreslagna direktivet om kvinnor i styrelser, eftersom det skulle kunna bidra till att undanröja glastaket.<sup>58</sup>*

Direktivet som åsyftas innehåller stöd för kvotering i bolagsstyrelser. I en skriftlig förklaring anger Karlsbro varför hon röstade för resolutionen trots att kvotering var en del av förslaget:

*Jag är liberal feminist och kommer aldrig att acceptera att kvinnor och män får olika lön för lika arbete. Löneskillnader märks hela livet: det kan handla om att kvinnor får en lägre ingångslön för det första jobbet, har svårare att göra karriär eller får lägre pension. Det genomsnittliga könsrelaterade lönegapet är hela 16 % i EU – ett EU som bygger på värden som icke-diskriminering och jämställdhet mellan män och kvinnor. Mer transparens och bättre kartläggning möjliggör ett snabbare och mer framgångsrikt arbete för att stänga lönegapet. Liberalerna vill se skarpare åtgärder för mer jämställdhet i hela EU men värnar samtidigt om den svenska modellen. De åtgärder som efterfrågas får inte inskränka den svenska partsmodellen. Det är viktigt att krossa fler glastak inom arbetslivet. Vi delar problembeskrivningen i punkt 13 i resolutionen, men vi ställer oss inte bakom förslag om kvotering till bolagsstyrelser.<sup>59</sup>*

I två omröstningar där frågor om överstatligt inflytande har spelat en central roll har Karlsbro alltså röstat för trots att hon inte säger sig stödja enskilda paragrafer. Detta tyder på att Karlsbro är villig att kompromissa i syfte att få igenom den bredare aspekten av frågan som behandlas.

52 Betänkande (A9-0017/2020)

53 Parlamentsfråga (E-000700/2020/rev.1)

54 Parlamentsfråga (E-000701/2020/rev.1)

55 TT (2019b).

56 Skriftlig förklaring: Karlsbro (A9-0016/2019).

57 Selimovic, J (2017).

58 Resolution (B9-0073/2020).

59 Skriftlig förklaring: Karlsbro (B9-0069/2020, B9-0073/2020, B9-0083/2020, B9-0084/2020).

## 5. MODERATERNA

Moderaterna har en lång historia av att arbeta för ett tätare europeiskt samarbete, och var en av de mest pådrivande partierna för att Sverige både skulle gå med i EU och införa euron som valuta. Denna entusiasm för EU har i viss mån tonats ner i takt med att EU:s inflytande över medlemsländerna ökat men även då eurokrisen illustrerat vilka problem en övergång till euron kan medföra. Tidigare valslogans som ”Ett starkt Europa för Sveriges bästa” från 2009 och ”Vi tror på Europa” från 2014 ersattes 2019 med det mer försiktiga ”Vi gör Sverige tryggare”.<sup>60 61 62</sup>

De frågor där Moderaterna är kritiska till EU-inflytande är främst kopplade till sociala pelaren. I sitt valmanifest från 2019 skriver M:

*Vi är emot en social pelare. EU ska lägga sin kraft på att lösa gemensamma problem – inte på områden som medlemsländerna bäst sköter själva. EU ska inte ta makten över vår arbetsmarknad och den svenska modellen, vår välfärd eller fatta beslut om svensk familjepolitik. Att medlemsländerna själva förbättrar välfärden eller för jobben är bra. Men den sociala pelaren riskerar medföra att Sverige måste kompromissa bort goda svenska förhållanden med länder som inte har kommit lika långt som oss.*

Samtidigt som Moderaterna säger sig vara emot att EU ska få inflytande över arbetsmarknadsfrågor så säger M i valmanifestet från 2019 att man vill säkerställa att goda arbetsvillkor gäller. Detta blir motsägelsefullt eftersom det kräver ett visst inflytande från EU för att säkerställa att goda

arbetsvillkor gäller. Moderaterna motiverar dock detta genom att dålig arbetsmiljö leder till att inre marknaden inte fungerar korrekt och att orättvis konkurrens således skapas. Utöver frågor kopplade till sociala pelaren är M också uttalat mot att EU ska ha inflytande över skogspolitik, jaktfrågor och skatter.

De politikområden där Moderaterna i stället har en positiv syn på EU är främst frågor kopplade till säkerhet och trygghet. De flesta av åtgärderna som presenteras i valmanifestet går att koppla till ett av de mest återkommande budskapen under Moderaternas valkampanj: den fria rörligheten ska inte gälla kriminella. För att stävja gränsöverskridande kriminalitet vill M bland annat ge Europol större befogenheter och fördubblade resurser. M vill också införa gemensamma regler kring utländsk finansiering av extrema trossamfund. M menar samtidigt att de inte vill att EU ska få alltför stort inflytande över försvarssamarbetet och stödjer därför inte skapandet av en EU-armé. I stället vill M se ett fördjupat mellanstatligt försvarssamarbete, vilket ska fungera som ett komplement till NATO.<sup>63</sup>

Andra frågor där M vill se mer europeiskt samarbete och mer makt till EU är inom migration och den inre marknaden. Inom migrationspolitiken efterfrågar M bland annat gemensamma ankomstcenter utanför EU. För att förbättra den inre marknaden vill M skapa en gemensam digital marknad och stärka marknaden för tjänster i syfte att den ska fungera lika bra som marknaden till varor.

60 Moderaterna (2009).

61 Moderaterna (2014).

62 Moderaterna (2019).

63 Moderaterna (2018).

## 5.1 Arba Kokalari

### Ledamot

- Utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd
- Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män
- Delegationen för förbindelserna med Förenta staterna

### Suppleant

- Utskottet för utrikesfrågor
- Delegationen för förbindelserna med Vitryssland
- Delegationen till den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen
- Delegationen till den parlamentariska församlingen Euronest

Arba Kokalari blev som fjärde namn på Moderaternas lista invald till Europaparlamentet. Tidigare har hon varit både internationell sekreterare för Moderata ungdomsförbundet och vice ordförande för Europeiska folkpartiets ungdomsförbund (YEPP). Under valkampanjen blev Kokalari uppmärksammas när hon i ett Twitter-inlägg filmade Vänsterpartiets EU-grupps korridor, som visade sig innehålla hyllningar till exempelvis Vladimir Lenin och Hugo Chávez.<sup>64</sup>

Likt Liberalernas kandidat Karin Karlsbro nämnde Kokalari att en av hennes viktigaste frågor inför EU-valet var klimatet. Till skillnad från Karlsbro ville Kokalari däremot inte införa någon flygskatt, utan fokus riktades i stället på frihandel: ”Globalt grönt frihandelsavtal och slopa EU-tullar på klimatvänliga varor.”<sup>65</sup>

I Europaparlamentet har Kokalari i mångt och mycket följt partilinjen när det gäller subsidiaritet. I bland annat skattefrågor går det att finna ett tydligt subsidiaritetsperspektiv i Kokalaris arbete. I resolutionen rättvisa skatter i en digitaliserad ekonomi röstade Kokalari till skillnad från sin EU-grupp mot resolutionen i sin helhet och i enskilda omröstningar också mot paragraf 4 och 39.<sup>66</sup>

*Europaparlamentet anser att EU:s förslag till gemensam (konsoliderad) bolagsskattebas gagnar både företag och medborgare, eftersom de förenklar skatte-reglerna och bidrar till att bekämpa skatteflykt. Parlamentet betonar vikten av konsolidering för att minska*

*den administrativa bördan, efterlevnadskostnaderna och skattehindren för gränsöverskridande företag i EU och för att undanröja behovet av komplex internprissättning. Parlamentet uppmanar därför eftertryckligen rådet att snabbt anta de båda förslagen.*

### Respektive

*Europaparlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen och medlemsstaterna att nå en internationell överenskommelse som sedan ska införlivas på EU-nivå genom relevant EU-lagstiftning och nationell lagstiftning. Parlamentet stöder också kommissionens ordförandes åtagande om att föreslå en lösning på EU-nivå om en internationell överenskommelse inte kan nås före utgången av 2020, under förutsättning att denna EU-lösning inte begränsas till digitala företag. Parlamentet inser att en sådan lösning skulle stärka den inre marknaden genom fastställandet av en minimiskattenivå som skulle förhindra ensidiga åtgärder.<sup>67</sup>*

I och med att resolutionen exempelvis efterfrågar en gemensam minimiskattenivå går ett tydligt motstånd mot att ge EU inflytande över skattefrågor att hitta i Kokalaris röstning. I en skriftlig förklaring säger Kokalari att hon och övriga ledamöter från M delar synen i paragraferna angående att skatteflykt ska bekämpas, men att det inte är rätt väg att gå att ge EU inflytande över vilka skatter medlemsländerna har. Kokalari motiverar också sin röstning med att det i resolutionen stod att kvalificerad majoritet i stället för enhällighet

64 Arba Kokalari (2019).

65 SVT (2019c).

66 Votewatch (u.åb).

67 Resolution (B9-0238/2019).

skulle införas i skattefrågor, något hon likt partiet inte stödjer.<sup>68</sup>

När SVT i sin valkompass frågade Kokalari vad hon tyckte om EU:s inflytande över sociala frågor skrev hon att EU inte skulle bestämma över svensk arbetsmarknad. Därutöver sa hon även bestämt nej till att införa minimiregler på EU-nivå för föräldraledighet och EU-regler om kvotering i bolagsstyrelser.<sup>69</sup> Kokalari röstade ändå för en resolution om att minska lönegapet trots att den innehöll förslag om kvotering.<sup>70</sup> Kokalaris faktiska motstånd mot EU:s inflytande i dessa frågor kan således ifrågasättas. I en skriftlig förklaring säger Kokalari dock varför hon valde att rösta för resolutionen.

*Vi värnar om att EU tar en aktiv roll i jämställdhetsarbetet, och Moderaterna driver på för att öka jämställdheten i Europa. Moderaterna anser att resolutionen innehåller bra förslag som uppmanar medlemsstaterna att avskaffa diskriminering på grund av kön i sammanhang som har med lika lön för likvärdigt arbete att göra, och att öka sina ansträngningar för att få bort lönegapet mellan kvinnor och män. Därför röstade vi för resolutionen. Däremot motsätter vi oss förslag om lagstiftning som går in i den svenska arbetsmarknadspolitiken, som införandet av bindande och lagstiftande åtgärder för lönetransparens. Vi motsätter oss även kvotering i bolagsstyrelser.<sup>71</sup>*

Detta tyder på att Kokalari precis som Karlsbro valde att rösta för resolutionen eftersom hon värderar det breda budskapet i frågan högre än enskilda förslag om kvotering. I enkätsvaren angav Kokalari också jämställdhet som en av hennes viktigaste frågor. Detta illustreras genom att hon är vice gruppledare för EPP i Jämställdhetsutskottet och om Jämställdhetsutskottets ansvariga för EU:s anslutning till Istanbulkonventionen, som syftar till att motverka våld mot kvinnor.

Att det endast är en resolution och därmed inte lagstiftning kan rimligtvis också göra sådana kompromisser enklare. Emellertid förklarar inte

detta varför Kokalari valde att lägga ner sin röst i stället för att rösta för ECR-gruppens resolution om samma fråga, som exempelvis KD:s ledamöter röstade för.<sup>72</sup> Där klargjordes det att frågor såsom lönebildning inte skulle regleras på EU-nivå samtidigt som resolutionen inte innehöll förslag om kvotering. Förutom det var paragraferna om att minska lönegapet i stort sett detsamma. Exempelvis löd de två första paragraferna:

*Calls on the Member States to strengthen their efforts to reduce the gender pay gap by enforcing the principle of equal pay for equal work or work of equal value at a national level, including measures to improve pay transparency;*

*Calls on the Commission and the Member States to implement policies that promote the employment of women and their financial independence, and in particular policies that promote the integration of women from marginalised groups into the labour market;<sup>73</sup>*

Att Kokalari tillsammans med de övriga moderata ledamöterna röstade med sin EU-grupp i syfte att få inflytande över andra frågor är möjligt. Att ECR-gruppen innehåller ett antal kontroversiella partier såsom polska Lag och Rättvisa och spanska Vox kan också vara en anledning till varför de inte valde att rösta för ECR-gruppens förslag. Varför de moderata ledamöterna lade ner sina röster i resolutionen ovan samtidigt som de säger sig vara mot EU-inflytande över sociala frågor ges det dock ingen förklaring för.

Utöver sociala frågor har Kokalari varit uttalat för utvidgning av EU. I ett inlägg i plenum säger Kokalari exempelvis:

*Herr talman! President Macron stod i den här salen för över ett år sedan och pratade om att han vill se europeisk demokrati, att det är vår bästa chans och att om vi ger upp demokratin så är vi ute på fel väg. Jag håller med honom. Det är därför det är otroligt beklagligt att han la in veto mot anslutningsprocessen för Albanien och*

68 Skriftlig förklaring: Kokalari (B9-0238/2019).

69 SVT (2019c).

70 Votewatch (2020a).

71 Skriftlig förklaring: Kokalari (B9-0069/2020, B9-0073/2020, B9-0083/2020, B9-0084/2020).

72 Votewatch (2020b).

73 Resolution (B9-0069/2020).

*Nordmakedonien. Värst av allt är att man nu ifrågasätter hela utvidgningspolitiken – utvidgningen som är EU:s mest framgångsrika verktyg för att främja demokratiska reformer och mänskliga fri- och rättigheter. Vi kan inte vända ryggen mot de länder som anstränger sig för att bli starka demokratier, utan vi måste uppmuntra dem att göra mer. Om inte EU är på västra Balkan, då är Ryssland där, då är Kina där, och Saudiarabien och Turkiet. Låt oss inte svika drömmen om ett enat Europa, om ett enat öst och väst. EU-kommissionen måste agera mer nu.*<sup>74</sup>

En tydlig strävan efter att EU genom utvidgning ska ha en mer aktiv roll i demokratiserings-

processen i de närliggande regionerna syns således, för att undvika att länder som Ryssland och Kina får större inflytande. Detta är en syn som det i närtid visat sig finnas fog för. Exempelvis sa Serbiens president Aleksandar Vučić när EU som åtgärd mot coronapandemin införde exportförbud av sjukvårdsprodukter:

*Nu har ni alla förstått att stor internationell solidaritet faktiskt inte existerar. Europeisk solidaritet finns inte. (...) Jag tror på min bror, min vän, Xi Jinping, och jag tror på hjälp från Kina. Det enda landet som kan hjälpa oss nu är Kina. Till resten av dem, tack för ingenting.*<sup>75</sup>

74 Debatt: Kokalari (23-10-19).

75 Baker & Baczynska (2020).

## 5.2 Jessica Polfjärd

### Vice ordförande

- Delegationen till den gemensamma parlamentarikerkommittén EU-Mexiko

### Ledamot

- Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet
- Delegationen till den parlamentariska församlingen EU-Latinamerika

### Suppleant

- Utskottet för ekonomi och valutafrågor
- Utskottet för sysselsättning och sociala frågor
- Delegationen för samarbete i norr och för förbindelserna med Schweiz och Norge, till den gemensamma parlamentarikerkommittén EU-Island och till EES gemensamma parlamentarikerkommitté

Jessica Polfjärd blev som andranamn för Moderaterna invald till Europaparlamentet. Innan dess har Polfjärd både varit skattepolitisk- och arbetsmarknadspolitisk talesperson samt gruppleadare i riksdagen för Moderaterna. Hennes arbete i EU kretsar dock främst i egenskap av hennes position som ledamot i EU:s största utskott – utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet – kring miljöfrågor.

En miljöfråga där subsidiaritet också har varit centralt är den om skogen. Polfjärd har där intagit positionen att EU inte bör ha makten över svenska skogspolitiken. I ett inlägg i plenum säger Polfjärd:

*Fru talman. Vi är alla överens om att skogen spelar en nyckelroll i klimatställningen. Kommissionens rapport visar att delar av Europas skogar far illa och har förlorat motstånd på grund av torkan. Det här är ett problem som måste tas på allvar och som måste följas. Men låt mig vara tydlig. Lösningen är inte reglering på EU-nivå utan EU:s medlemsländers självbestämmande över skogsfrågan måste värnas och bibehållas. De som aktivt brukar skogen är också de som sitter på kunskapen om hur vi fortsätter att förvalta skogen bäst.<sup>76</sup>*

Moderaterna har tidigare kritiserat EU:s inflytande över skogspolitiken och framförallt dess vilja att införa exempelvis regleringar över hur mycket avverkning som får ske. Ett tydligt ställ-

ningstagande i linje med det M tidigare har sagt går således att finna hos Polfjärd i skogsfrågan.<sup>77</sup>

En annan miljö- och klimatfråga där Polfjärd uttalat sig är den om kärnkraft, som också var en av Moderaternas paradfrågor i debatterna inför valet. Till skillnad från Fredrick Federley (C) röstade Polfjärd ja till att ändra tillägget om att även kärnkraft ska spela en central roll i klimatomställningen.<sup>78</sup> I ett inlägg i plenum sa Polfjärd dessutom:

*Herr talman! Klimatutmaningen är på allvar, den är här och nu och kräver politisk beslutsamhet, inte panik. För om vi politiker får panik, vem ska då stå för sans och balans. Vi borde i stället bidra med mod och hoppfullhet i debatten. Vi måste satsa på de åtgärder som är mest effektiva och som sänker utsläppen mest. Därför behöver industrin och transportsektorn kunna ställa om till ren energi. Och därför är det inte tid att slösa tid på att döma ut vissa fossilfria energislager på grund av ideologi. Därför måste vi också kunna räkna med kärnkraften för att kunna nå våra klimatambitioner, att påskynda elektrifieringen och fasa ut kolkraften.<sup>79</sup>*

I flera av Moderaternas viktigaste frågor kopplat till miljö och klimat på EU-nivå har Polfjärd med andra ord följt det partiet lovade. Emellertid har EU som tidigare nämnt inte inflytande över vilken energifördelning medlemsländerna vill ha. Europaparlamentet gör däremot ställningstagan-

76 Debatt: Polfjärd (16-09-2019).

77 Norlén, Jacobsson & Widegren (2017).

78 Ändringsförslag 38 (B9-0174/2019).

79 Debatt: Polfjärd (25-11-2019).

den om vilken roll de anser att exempelvis kärnkraft ska ha i klimatomställningen.

En annan miljö- och klimatfråga där Polfjärd uttalat sig är den om genmodifierade grödor, GMO. Diskussionen om GMO:er har pågått länge inom EU och användningen har mött stort motstånd trots att flertalet GMO-produkter godkännts av EU:s livsmedelsmyndighet EFSA. Under en tidigare mandatperiod infördes exempelvis ett direktiv som gav medlemsländerna rätten att förbjuda GMO:er även om produkten var godkänd av EFSA.<sup>80</sup>

Även under denna mandatperiod har omröstningar kopplade till GMO-produkter gjorts. Bland annat om invändningar av godkännandet av den genetisk modifierade sojabönan A2704-12. I samtliga invändningar röstade Polfjärd nej eftersom EFSA redan hade godkänt produkterna.<sup>81</sup>

Förutom miljö- och klimatfrågor har Polfjärd också varit aktiv i frågor kopplade till utform-

ningen av EU-budgeten. Där har Polfjärd intagit en kritisk position angående en ökning av budgeten. I en skriftlig förklaring till varför Polfjärd och de övriga moderata ledamöterna röstade nej säger hon:

*Moderaterna välkomnar parlamentets satsningar inom forskning samt gemensamma åtgärder för migration inom ramen för årsbudgeten för 2020. Däremot måste sådana satsningar åtföljas av neddragningar inom andra områden som jordbrukspolitik och regionstöd. Vi kan inte ställa oss bakom parlamentets totala höjningar i budgeten om 2,7 miljarder euro och röstade därför emot resolutionen i sin helhet.<sup>82</sup>*

Förutom Polfjärds uppenbara vilja att inte öka EU-budgeten så går det att finna ett subsidiaritetsperspektiv i synsättet. Detta eftersom en prioritering av gemensamma problem betonas medan exempelvis regionstöd kritiserar.

80 Direktiv (2015/412).

81 Votewatch (u.åc).

82 Skriftlig förklaring: Polfjärd (A9-0017/2019).

### 5.3 Tomas Tobé

#### Ordförande

- Utskottet för utveckling

#### Ledamot

- Utskottsordförandekonferensen
- Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor
- Delegationen för förbindelserna med Israel
- Delegationen till den parlamentariska församlingen för unionen för Medelhavsområdet

#### Suppleant

- Utskottet för industrifrågor, forskning och energi
- Delegationen till den gemensamma parlamentarikerkommittén EU-Turkiet

Tomas Tobé var Moderaternas toppkandidat i EU-valet och således namnet som präglade partiets EU-politik. Tobé ledde partiets EU-kampanj med valslogans såsom ”Den fria rörligheten ska inte gälla kriminella” och ”Hej då stödligor”.<sup>83</sup> Mycket av arbetet Tobé genomför kretsar således kring brottslighet men också migration, vilket även det var en viktig fråga för Moderaterna i kampanjen. Tobé har just i migrationsfrågan fått Moderaternas partigrupp EPP att gå med på de flesta av M:s vallöften, bland annat prövning vid yttre gräns och mer samarbete med tredje land.

I SVT:s valkompass sa Tobé när han fick frågan om huruvida asylsökande skulle fördelas jämnt mellan medlemsländerna i förhållande till dess storlek:

*Vi kan inte fortsätta med den orättvisa politiken där länder som Sverige får ta ett oproportionerligt ansvar. Fler EU-länder måste ta emot asylsökande.*<sup>84</sup>

Därutöver svarade Tobé att det var ett mycket bra förslag och en extra viktig fråga för honom. I Europaparlamentet har Tobé däremot haft ett annat förhållningssätt i frågan om omfördelning av asylsökande. I en skriftlig förklaring om sök- och räddningsinsatser i Medelhavet skriver Tobé:

*Vi vill dessutom att förslaget om en tvingande omfördelning inom EU dras tillbaka och ersätts med ett förslag som bygger på nya former av solidaritet.*<sup>85</sup>

Tobé tycks således ha ändrat sin syn på omfördelning av asylsökande. Dock har liknande svar också getts av Tobé innan valet, exempelvis hävdade han att tvingande omfördelning inte är realistiskt.<sup>86</sup> Anledningen till varför ett förslag om omfördelning mellan samtliga medlemsländer inte är realistiskt är på grund av att sådana förslag behöver godkännas med enhällighet i ministerrådet. Det kan således inte gå igenom eftersom länder som Ungern, Slovakien och Polen tenderar att vägra ta emot några asylsökande.

I och med Tobés motstånd mot tvingande åtgärder i mottagandet av asylsökande har han en relativt restriktiv syn på subsidiaritet i frågan. I andra delar av migrationspolitiken har Tobé däremot haft en mer positiv syn på EU:s inflytande. I samma skriftliga förklaring som ovan skriver Tobé också:

*Moderaterna står bakom den nystart inom migrationspolitiken som den tillträdande kommissionsordföranden har aviserat. Den framtida migrationspolitiken måste vara ordnad, rättvis och förutsägbar. I detta ingår att medlemsstaterna och EU:s myndigheter, exempelvis Frontex, har ansvar för gränskontroller och sök- och räddningsinsatser. Därför ställer vi oss inte bakom för-*

83 Moderaterna (u.åa).

84 SVT (2019d).

85 Skriftlig förklaring: Tobé (B9-0130/2019, B9-0131/2019, B9-0132/2019, B9-0154/2019).

86 Håkansson & Björk (2019).



*slag som inte värnar dessa myndigheters integritet och exklusiva rätt till sina egna underrättelseuppgifter.*

En överföring av medlemsstaternas makt över gränskontroller och sök- och räddningsinsatser till Frontex är således något Tobé ser positivt på.

På sikt vill Tobé att EU också ska gå över till ett kvotflyktingsystem, något som går i linje med Moderaternas syn på frågan. I stället för att tvingas att ta emot flyktingar vill Tobé att länderna som inte gör det bland annat ska bidra med att stärka de yttre gränskontroller. Det indikerar att Tobé stödjer en viss överstatlighet från EU inom migrationspolitiken.<sup>87 88</sup>

Även i frågan om brottslighet har Tobé agerat i en riktning som stödjer mer europeiskt inflytande. I en fråga till kommissionen säger Tobé exempelvis:

*Den organiserade brottsligheten utgör ett allvarligt hot mot Europas inre säkerhet. Kriminella organisationer agerar gränsöverskridande. EU behöver svara upp mot den här utvecklingen och förhindra att den fria rörligheten utnyttjas av kriminella. Tyvärr finns det i dag luckor i medlemsstaternas lagstiftning som gör det svårare att bekämpa den gränsöverskridande organiserade brottsligheten. Exempelvis har inte lagstiftningen kring medlemskap i en brottslig organisation harmoniserats i hela EU. Vilka konkreta åtgärder, inklusive lagstiftningsförslag, ämnar kommissionen vidta för att tillse att lagstiftningen kring organiserad brottslighet harmoniseras i EU:s medlemsländer?<sup>89</sup>*

En harmonisering av lagstiftning angående organiserad brottslighet tycks alltså Tobé stödda, något som indikerar en bredare syn på subsidiaritetsbegreppet. Mer EU-inflytande inom gränsöverskridande brottslighet var något Tobé betonade redan 2018, då som rättspolitisk talesperson för M.<sup>90</sup> Även om Tobé stödjer en harmonisering av lagstiftning för organiserad brottslighet går ett subsidiaritetsperspektiv att hitta. I en artikel från januari i år betonar Tobé vikten av att europeisk polis är underställd den svenska polisen och kritiserar Liberalerna som han

hävdar stödjer det motsatta förhållandet. Tobé säger att han på grund av det inte vill ha ett europeiskt FBI, men i stället stärkta resurser och befogenheter till Europol.<sup>91</sup>

I och med Tobés ordförandeskap i utskottet för utveckling är han också en av de mest inflytelserika svenska Europaparlamentarikerna, och har bland annat gjort yttranden och betänkanden i egenskap av föredragande. Tobés betänkande i egenskap av föredragande handlade om de så kallade utomeuropeiska länderna (ULT) och de yttersta randområdena (YRO). Exempel på sådana är Grönland och Kanarieöarna, som innehar vissa undantag från exempelvis EU:s momsunion. I och med att Tobé ledde detta betänkande tydliggör det som nämnt att han är en av de mest inflytelserika svenska ledamöterna.<sup>92</sup>

Tobés yttranden i egenskap av föredragande handlade om EU:s frihandelsavtal med Vietnam, där han intar en frihandelsvänlig ståndpunkt. I sin motivering skriver Tobé:

*Avtalet med Vietnam är det mest ambitiösa och omfattande frihandelsavtal som EU någonsin har ingått med ett medelinkomstland. Som sådant blir det ett nytt riktmärke för EU:s samarbete med tillväxtekonomier. Genom avtalet avvecklas över 99 % av tullarna på varor, och Vietnams tjänstemarknader öppnas också för EU:s företag.*

och fortsätter

*Det slutgiltiga målet i Sydostasien är ett mellanregionalt frihandelsavtal med alla tio länder i Asean. Ett avtal med Vietnam (EU:s näst största handelspartner i regionen) vore ett viktigt steg i denna riktning.*

Tobé betonar också att det är problematiskt att Vietnam är en enpartistat med mycket bristande pressfrihet, men att frihandelsavtalet är en väg till förbättring eftersom det bland annat ställer krav på genomförande grundläggande ILO-normer.<sup>93</sup>

87 Moderaterna (u.åb).

88 Selnes, A. (2020).

89 Parlamentsfråga (E-000451/2020).

90 Tobé, T (2018).

91 Tobé, T (2020).

92 Betänkande (A9-0033/2019)

93 Yttrande: Tobé (A9-0003/2020).

## 5.4 Jörgen Warborn

### Ledamot

- Utskottet för internationell handel
- Delegationen för förbindelserna med Mercosur
- Delegationen till den parlamentariska församlingen EU-Latinamerika

### Suppleant

- Budgetutskottet
- Utskottet för transport och turism
- Delegationen för förbindelserna med Folkrepubliken Kina

Jörgen Warborn blev invald som tredje person för Moderaterna och hade företagande och frihandel som sina huvudfrågor. I SVT:s valkompass ger Warborn också ett typiskt moderat svar på frågan var han ser EU om 10 år:

*Europa behöver mer entreprenörskap. I tider med protektionistiska strömningar behöver EU-samarbetets betydelse som ett välståndhöjande frihetssamarbete utvecklas. Jag vill arbeta för mer frihandel, mindre regelkrångel och en stärkt inre marknad. Svenska företags konkurrenskraft ska ökas.<sup>94</sup>*

Warborn hade således ett företagsperspektiv i sin personvalskampanj, och det är även något som fortsatt i hans arbete i Europaparlamentet. De flesta av Warborns debatter i plenum, skriftliga förklaringar och så vidare handlar antingen om handel eller näringsliv. I en fråga till kommissionen angående att Frankrike införde exportförbud av sjukvårdsmateriel på grund av corona sa Warborn till exempel:

*Vilka åtgärder tänker kommissionen vidta för att förhindra att ett enskilt medlemsland inför handelsrestriktioner, likt det franska beslutet att stoppa export av sjukvårdsmateriel, som inskränker den inre marknadens funktionssätt?<sup>95</sup>*

Warborn betonar att ett sådant exportförbud motverkar legitimiteten av den inre marknaden. En annan fråga om inre marknaden och dess kon-

kurrenskraft där Warborn varit aktiv är i utbyggnaden av 5G. Där andra betonar nationell säkerhet, genom att exempelvis Huawei inte ska få delta i utbyggnaden, så betonar Warborn konkurrensen. I en fråga till kommissionen säger Warborn:

*Om EU ska bli världsledande inom denna sektor måste man säkerställa att det råder sund konkurrens. Effektiv konkurrens på nationell nivå kommer att säkerställa konkurrenskraftiga priser för 5G-tjänster för konsumenter och företag och dessutom bidra till att främja innovation samt stärka den nationella säkerheten genom att minska sårbarheten för störningar i alla enskilda nätverk. Tyvärr finns det oroväckande tecken på att konkurrensen kanske inte alltid står överst på lagstiftningsagendan. I Sverige kan exempelvis den planerade auktionen för 5G-spektrumet komma att leda till endast två nationella 5G-nät, trots att det i dag finns tre 4G-nät. Detta skulle skada konkurrensen, leda till höjda priser och begränsa drivkrafterna för innovation. Vilka åtgärder kommer kommissionen att vidta för att se till att den nationella utbyggnaden av 5G sker på ett sätt som skyddar den sunda konkurrensen mellan 5G-nätoperatörerna?<sup>96</sup>*

Förutom ett tydligt företagsperspektiv går det också i viss mån att se Warborns syn på subsidiaritet i citatet ovan. Detta eftersom han anser att utbyggnaden av 5G är en angelägenhet för EU, eller snarare att utbyggnaden av 5G måste ske på ett sätt som är förenligt med EU:s konkurrensregler.

Warborn har även arbetat för att minska regelbördan för företag. I en debatt i plenum kommenter-

94 SVT (2019e).

95 Parlamentsfråga (P-001994/2020).

96 Parlamentsfråga (P-003208-19).

terade Warborn hur regelbördan för små och medelstora företag försvårar deras arbete. Därutöver också hur kommissionen bör gå längre än den så kallade ”en in en ut”-principen som innebär att om en till regel skapas måste en annan tas bort. Han ville se kommissionen ta steget längre och minska regelbördan för småföretag med 30 procent.<sup>97</sup>

Näringsliv är emellertid något som EU endast har stödande befogenhet över, vilket gör att dess makt över att exempelvis minska regelbördan är bristfällig. Därmed blir också Warborns reella möjligheter att uppnå sitt mål med minskad regelbörda bristfälligt. Frågor gällande inre marknaden och sysselsättningspolitik är däremot områden där EU och medlemsländerna har delade befogenheter.<sup>98</sup>

Förutom frågor kopplade till företagande och inre marknaden handlar det mesta av Warborns arbete om handelsfrågor, även där med ett tydligt fokus på företagande. I en kommentar till en resolution om frihandelsavtalet med Vietnam säger Warborn:

*EU:s export till Vietnam förväntas öka med 16 procent. Det här är bra för svenska företag och europeisk konkurrenskraft. Det är bra för tillväxten, det är bra för jobben. Det är bra för företagandet. Därför kommer jag att rösta ja till de här avtalen.*<sup>99</sup>

och i en annan kommentar om frihandelsavtalet med Mercosur-länderna:

*En blockering av frihandelsavtalet kommer inte att släcka några bränder i Amazonas eller förbättra klimatet. Tvärtom binder Mercosuravtalet Brasilien och de andra länderna att respektera och implementera Parisavtalet och arbeta för ett hållbart skogsbruk. Vi ska använda handeln som en morot. Då skapar vi hållbar utveckling och välstånd genom flera arbeten, genom*

*högre tillväxt som gör både varor och tjänster billigare. Därför uppmanar jag alla medlemsstaternas regeringar och kollegorna här i huset att bidra till en så snabb ratifiering som möjligt.*<sup>100</sup>

Warborn är således mycket frihandelsvänlig. Handelsavtal är också till skillnad från bland annat konkurrensregler och skatter en fråga där Europaparlamentet måste ge sitt godkännande för att avtalet ska gå igenom. Parlamentet har alltså reell makt i frågan, vilket gör att enskilda ledamöter såsom Warborn kan påverka ifall ett frihandelsavtal godkänns.

Warborns arbete i Europaparlamentet är följaktligen i linje med partiets synsätt eftersom frågor som frihandel, företagande och minskad regelbörda är frågor som Moderaterna länge drivit. Utöver dessa frågor, hur ser Warborn på EU-samarbetet i breda drag?

I utrikes- och säkerhetspolitiken (CFSP) röstade Warborn likt de övriga moderata ledamöterna för paragraf 44 som säger att kvalificerad majoritet ska gälla i ministerrådet för frågor kopplade till CFSP. Detta tyder på att Warborns syn på subsidiaritet är bred. Emellertid röstade han, också likt de övriga moderata ledamöterna, mot sin egen EU-grupp i frågan om att endast tillåta vissa laddningsstandarder och om huruvida transnationella listor skulle införas.<sup>101 102</sup> Detta tyder på att Warborn och Moderaterna som parti har en smalare syn på subsidiaritet. Detta gäller framförallt synen på transnationella listor, vilket innebär att du som svensk medborgare kan rösta på andra länders kandidater i Europaparlamentsvalet. Som tidigare nämnt skulle detta förflytta nivån ledamöterna är bundna till från nationell nivå till EU-nivå och därmed försämra subsidiaritetsperspektivet.

97 Debatt: Warborn (10-02-2020).

98 Europeiska kommissionen (u.å).

99 Debatt: Warborn (11-02-2020).

100 Debatt: Warborn (17-09-2019).

101 Betänkande (A9-0054/2019).

102 Votewatch (u.åd).

## 6. KRISTDEMOKRATERNA

Med sin USA-inspirerade valslogan ”Make EU lagom again” skapade Kristdemokraterna viss kontrovers under EU-valkampanjen. KD:s syn på EU kom också i hög grad att kopplas till denna valslogan genom att man tog avstånd från både de som ville skapa en EU-stat och de som ville gå ur EU. Således intog KD i stället positionen lagom.

Kristdemokraternas motstånd mot de så kallade EU-federalisterna är stort och partiet ägnar en hel punkt i manifestet åt att kritisera EU:s makt över specifika frågor. I manifestet skriver KD:

*Vi befinner oss just nu i en tid då vissa politiska ledare i Europa vill att EU:s uppdrag ska vara allt annat än lagom. EU-kommissionen har talat om ”ett Europas förenta stater” och Frankrikes regering säger sig vilja bygga ett europeiskt imperium. Men i viljan att centralisera allt mer makt riskerar friktionen mellan Europas befolkning och EU:s beslutsfattare att öka. De federalistiska maktambitionerna hotar därmed grunden för gemenskapen.*

I sin vilja att inte centralisera mer makt till Bryssel så säger Kristdemokraterna exempelvis skarpt nej till den sociala pelaren. Politiska sakområden såsom välfärds- och familjepolitik vill man i stället ska regleras på nationell nivå. Således uttrycker Kristdemokraterna sitt motstånd mot EU-förslag om kvoterad föräldraförsäkring och kvoterade bolagsstyrelser. Detta är dock förslag partiet inte stödjer på nationell nivå heller, vilket i mindre grad gör det till en fråga om subsidiaritet.

Kopplat till sitt motstånd mot den sociala pelaren är partiet också mot att EU ska ha inflytande över arbetsmarknadspolitiken. Därför vill KD avveckla EU:s arbetsmarknadsmyndighet och avskaffa samtliga av EU:s åtgärdsprogram kopplat till arbetsmarknaden.

Utöver sociala frågor är KD också mot överstatligt inflytande i bostads- och skogspolitiken. Partiet säger även bestämt nej till att ge EU beskattningsrätt med motiveringen att det skulle ”vidga klyftan mellan medborgarna och Bryssel” och ”omdefiniera relationen mellan medlemsländerna och EU”.

De frågor KD är positiva till att ge EU mer inflytande är främst sådana vilka EU redan har inflytande i. Handelspolitiken och den inre marknaden är de frågor de flesta sådana åtgärder riktas mot. Exempelvis vill partiet ta bort alla yrkeskvalifikationer som endast regleras i ett land. Detta motiverar partiet med att de nuvarande reglerna försvårar handelsutbyte mellan medlemsländerna. Utöver att stärka de fyra friheterna så har KD i viss mån en positiv syn på EU:s inflytande över migration, utrikespolitik, miljö och brottslighet. Bland annat vill KD ta bort kravet på enhällighet i vissa utrikespolitiska frågor samt gå med i EU:s åklagarmyndighet med motiveringen att den nu ägnar sig åt bland annat anti-terrorismarbete. De frågor som KD vill se utökad europeiskt inflytande över är således främst sådana med tydligt gränsöverskridande karaktär, vilket återigen belyser KD:s syn på subsidiaritet.<sup>103</sup>

103 Kristdemokraterna (2019).

## 6.1 David Lega

### Ledamot

- Utskottet för utrikesfrågor
- Underutskottet för mänskliga rättigheter
- Delegationen till den parlamentariska samarbetskommittén EU-Ryssland

### Suppleant

- Budgetkontrollutskottet
- Delegationen till den parlamentariska samarbetskommittén EU-Ukraina
- Delegationen till den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen
- Delegationen till den parlamentariska församlingen Euronest

David Lega är den förre detta paralympiern med flertalet världsrekord som bestämde sig för att byta karriär till politiken. Förutom att 2019 bli invald som andra namn för Kristdemokraterna till Europaparlamentet så har han även varit kommunalråd i Göteborg och andre vice partiordförande.

De sakområden där Lega har varit mest aktiv inom EU är mänskliga rättigheter och utrikespolitik. I SVT:s valkompass angav Lega mänskliga rättigheter och internationell handel som två av hans tre viktigaste frågor i EU. Om mänskliga rättigheter sade Lega:

*Ett EU som står upp för mänskliga rättigheter, inom och utom unionen. En god europapolitik bidrar till att skapa en bättre värld.<sup>104</sup>*

Flertalet av Legas debatter i plenum är kopplade till de två sakområdena. I en kommentar angående Kinas förföljelse av folkgruppen uigurer kritiserar han den kinesiska regimen och anser att den uiguriska människorättsaktivisten Ilham Tohti bör få Sacharovpriset. (Sacharovpriset delas ut av Europaparlamentet till en person eller grupp som gjort anmärkningsvärda insatser för mänskliga rättigheter.) Lega säger också i samma kommentar:

*Tomorrow we will adopt a resolution calling for targeted economic sanctions against those responsible for the mass detentions of the Uyghurs. Yet our support for the Uyghurs cannot end with sanctions, because giving up on*

*defending human rights and liberties, wherever they are threatened, would be giving up on everything that the EU stands for. Let us not walk down that road.<sup>105</sup>*

En gemensam EU-lösning i stället för enskilda nationella förslag efterfrågas således av Lega. Något som går i linje med KD:s syn på att EU bör vara mer involverat i utrikespolitiken.

Lega har även uttryckt sig kritisk till EU:s inflytande över mänskliga rättigheter. I en debatt i plenum om barns rättigheter betonar Lega vikten av att alltid försvara barns rättigheter och att KD var mycket pådrivande i att barnkonventionen blev till svensk lag. Samtidigt menar Lega också att han inte vill kompromissa om frågan med andra länder, och därav anser han att EU inte bör lagstifta i frågan.<sup>106</sup>

Vilken syn har Lega då på EU i breda drag, och ligger den i linje med Kristdemokraternas syn på subsidiaritet? I sociala frågor har Lega agerat i enlighet med det partiet lovade. Exempelvis i resolutionen om lönegap röstade Lega nej till huvudförslaget och i stället ja till ECR-gruppens förslag där det betonades att frågorna var av nationell karaktär. I en motivering skriver Lega:

*Att kvinnor och män har samma lön om de utför samma arbete ska vara en självklarhet. Tyvärr är så inte fallet i ett flertal medlemsstater. Det är emellertid Kristdemokraternas uppfattning att lönebildning och arbetsgivares skyldigheter vad avser lönekartläggning bör regleras på nationell nivå. Vid omröstningen ställde sig*

104 SVT (2019f).

105 Debate: Lega (18-12-2019).

106 Debatt: Lega (13-11-2019).

*Kristdemokraterna bakom ECR-gruppens resolution, som speglar just detta synsätt. Vi röstade också nej till den resolution som flertalet partigrupper ställt sig bakom, som tvärtom vill göra lagstiftning om lönekartläggning till en EU-fråga, och dessutom föreslog EU-lagstiftning om kvoterade bolagsstyrelser.<sup>107</sup>*

Även i omröstningen i betänkandet om socialpolitiken där en europeisk minimilön och föräldraförsäkring efterfrågades röstade Lega till skillnad från de moderata ledamöterna nej.<sup>108</sup> <sup>109</sup> Detta tyder på att hans position i sociala frågor är konsekvent och att Lega eftersom han röstade nej till betänkandet, i sociala frågor värderar subsidiaritet i högre grad än vad exempelvis Tobé gör. Detta eftersom Tobé röstade ja med motiveringen att betänkandet innehöll andra bra förslag.

I frågan om kravet på enhällighet i ministerrådet för utrikespolitiska frågor där KD stödjer införandet av kvalificerad majoritet röstade Lega också annorlunda. I stället för att rösta ja så lade han ner sin röst i omröstningen om paragraf 44 där kvalificerad majoritet föreslogs.<sup>110</sup> <sup>111</sup> Detta tyder på att Lega har en mer avhållsam syn på EU:s inflytande än partiet. En motivering till varför han lade ner sin röst gjordes dock inte. I och med att Lega som tidigare nämnt vill se ett mer aktivt EU som står upp för mänskliga rättigheter även i omvärlden ter sig hans röstning något motsträvande det målet. Dock belyser det att han värderar subsidiaritet högt.

I det stora hela går det att uttyda en restriktiv syn på subsidiaritet hos Lega. I sin tur är detta något som kan sägas höra ihop med KD:s slogan ”Make EU lagom again”.

107 Skriftlig förklaring: Lega (B9-0069/2020, B9-0073/2020, B9-0083/2020, B9-0084/2020).

108 Betänkande (A9-0016/2019).

109 Votewatch (2019a).

110 Betänkande (A9-0054/2019).

111 Votewatch (u.åe).

## 6.2 Sara Skyttedal

### Ordförande

- Delegationen för förbindelserna med Irak

### Ledamot

- Delegationsordförandekonferensen
- Utskottet för industrifrågor, forskning och energi

### Suppleant

- Utskottet för sysselsättning och sociala frågor
- Delegationen för förbindelserna med Maghreblanderna och Arabiska Maghrebunionen, inklusive de gemensamma parlamentarikerkommittéerna EU-Marocko, EU-Tunisien och EU-Algeriet

Sara Skyttedal blev som Kristdemokraternas toppnamn invald i Europaparlamentet 2019. Innan dess har hon varit ordförande för KDU, där hon bland annat blev känd som en av de första som förespråkade att Decemberöverenskommelsen skulle upplösas. Utöver det har Skyttedal varit kommunalråd i Linköping och vice ordförande för EPP:s ungdomsförbund.

Skyttedals valkampanj handlade mycket om subsidiaritet och kritik mot överstatlighet. Inför valet sade hon exempelvis till Svenska Dagbladet:

*Det är många politiker som tror att det är viktigaste är att gå till val på att man ska göra en massa saker. Men jag går till val på att jag ska stoppa saker, säger hon i intervjun.<sup>112</sup>*

I Europaparlamentet har Skyttedal som första svenska kristdemokrat någonsin fått en ordförandepost i Europaparlamentet, i delegationen för förbindelserna med Irak. Genom sin ordförandepost har en del av Skyttedals arbete i parlamentet också kretsat kring relationerna med Irak. I ett inlägg i plenum angående iranska generalen Qasem Soleimani som dödades i en drönarattack av USA sa Skyttedal:

*Iraq remains the country most affected by Iranian meddling and it needs our support. Mostly, it needs stability through sovereignty, and as the Chair of the Delegation to Iraq, I would ask you, Mr Borrell, to provide us with details on future EU initiatives regarding Iraq and*

*on how the External Action Service intends to proceed with our current commitments in the region.<sup>113</sup>*

I och med att Skyttedal efterfrågar åtgärder från europeiska utrikestjänsten EEAS verkar hon precis som partiet vilja se ett mer aktivt EU i utrikespolitiken.

Skyttedals syn på hur aktiva EU bör vara i situationen i Irak säger dock inte mycket om hur hon ser på EU i breda drag. Likt partiet och hennes partikamrat David Lega så har Skyttedal uttalat sig negativt om EU:s inflytande över sociala frågor. I ett betänkande angående EU:s sysselsättnings- och socialpolitik gjorde Skyttedal flertalet ändringsförslag. I två paragrafer ville Skyttedal exempelvis ta bort kommissionen så att uppgiften i fråga endast skulle delegeras till medlemsstaterna. I en av ändringsförslagen ville Skyttedal ersätta:

*Emphasises that the Union's social and economic goals should have equal priority; calls on the Commission and the Member States to reinforce social rights by delivering the European Pillar of Social Rights and implementing the social aspects of the Country Specific Recommendations*

med

*Emphasises that the Union's social and economic goals should have equal priority; calls on the Member States to reinforce social rights by delivering the Euro-*

<sup>112</sup> Lönegård, C. (2019).

<sup>113</sup> Debate: Skyttedal (14-01-2020).

*pean Pillar of Social Rights and implementing the social aspects of the Country Specific Recommendations*

Därutöver ville Skyttedal också lägga till denna paragraf i betänkandet:

*Reminds the Commission to duly comply with the principle of subsidiarity when proposing social policies*<sup>114</sup>

Skyttedals ändringsförslag och tillägg gick emellertid inte igenom och KD röstade därför nej till betänkandet i sin helhet. Ändringsförslagen tydliggör dock Skyttedals arbete mot EU:s inflytande över sociala frågor, och att hon som hon sade i intervjun med Svenska Dagbladet även driver på för att stoppa saker. Skyttedal verkar också genom sitt agerande prioritera motståndet mot EU:s inflytande över sociala frågor högre än flera andra borgerliga Europaparlamentariker. EPP-gruppens linje var nämligen att rösta för betänkandet, en linje de moderata ledamöterna följde.

En fråga inom socialpolitiken som Skyttedal däremot fått med sig sin partigrupp i är den om minimilöner. Skyttedal lyckades övertala EPP-gruppen att stödja KD:s linje att EU inte skulle införa lagstiftade minimilöner.<sup>115</sup>

Utöver sociala frågor där arbetsmarknad och välfärd är inkluderade har Skyttedal också uttalat sig negativt om EU:s inflytande över skogspolitik och innovationsfrågor. Angående skogspolitiken uttalar sig Skyttedal tillsammans med Lega i en skriftlig förklaring där de menar att EU har en syn

på skogen som inte överensstämmer med Kristdemokraternas.

*Texten är inte förenlig med Kristdemokraternas skogspolitik eftersom den endast betonar skogens roll som kolsänka – Kristdemokraternas syn på skogspolitiken är att den ska vara inriktad på att växande skog och produkterna från skog tillsammans i ökande grad minskar koldioxidutsläppen.*<sup>116</sup>

Vad gäller innovation handlar det i stället om att EU vill reglera vilka mobilladdare som ska vara tillåtna. Skyttedal menar att en sådan detaljreglering skulle hämma investeringar eftersom det bland annat motverkar konkurrens.<sup>117</sup>

Ett sakområde där Skyttedal däremot har en mer positiv syn på EU:s inflytande är den inre marknaden. I ett annat tillägg till betänkandet om EU:s sysselsättnings- och socialpolitik säger Skyttedal exempelvis:

*Calls on the Commission and the Member States to stimulate productivity through reforms that facilitate market openings and remove excessive regulation on the single market.*<sup>118</sup>

Till skillnad från de andra tilläggen och ändringsförslagen har Skyttedal här valt att inkludera kommissionen. Ett stöd för att EU ska ha inflytande över viss reglering av arbetsmarknaden går således att hitta hos Skyttedal. Snarare är det dock en minskad reglering som äsyftas men att EU ska ha makt över frågan.

114 Ändringsförslag 174 och 200 (A9-0016/2019).

115 Kristdemokraterna (2020).

116 Debate: Skyttedal (14-01-2020).

117 Skriftlig förklaring: Skyttedal (RC-B9-0070/2020, B9-0070/2020, B9-0072/2020, B9-0074/2020, B9-0075/2020, B9-0076/2020, B9-0085/2020).

118 Ändringsförslag 174 och 200 (A9-0016/2019).



## 7. SLUTSATSER

Likt de tidigare rapporterna av Timbro så är en av slutsatserna att det finns en generell förankring i subsidiaritet inom de borgerliga svenska partierna. Detta gäller samtliga av de borgerliga partierna förutom Liberalerna, vilka i markant högre utsträckning stödjer överstatliga förslag. Bland annat stödjer de som enda borgerliga parti den sociala pelaren och som enda svenska riksdagsparti ett svensk inträde i euron. Trots att Liberalerna vill överföra mer makt till EU så går det att finna en viss förankring i subsidiaritet hos partiet. Bland annat vill de ha en starkare samverkan mellan EU och de nationella parlamenten. Jämfört med Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna är Liberalernas fokus på subsidiaritet dock mindre.

Principiellt har Centerpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna en relativt likartad syn på subsidiaritet. Alla tre är mot att EU ska få inflytande i exempelvis arbetsmarknadsfrågor och skattefrågor. Där partierna främst skiljer sig är mer i specifika förslag och inte om huruvida EU ska ha inflytande över frågan eller inte, även om sådana skillnader också hittades i granskningen. Exempelvis stödjer C till skillnad från M och KD inte att Sverige ska gå med i EU:s åklagarmyndighet. Däremot är M och KD till skillnad från C mot att införa transnationella listor.

Det går emellertid att finna en skillnad i hur högt subsidiaritetsprincipen värderas av M, KD och C. I synnerhet går det se att KD värdesätter subsidiaritet högt. Jämfört med M:s och C:s Europaparlamentariker så har Sara Skyttedal och David Lega i högre grad röstat emot resolutioner som innehåller förslag som skulle innebära överflyttning av makt från Sverige till EU. Moderaternas ledamöter röstade exempelvis för resolutionen om lönegap mellan kvinnor och män trots att den innehöll förslag om kvotering i bolagsstyrelser. Detta gjorde de med motiveringen att resolutionen också betonade vikten av låga skatter på arbete. I samma resolution lade Centerpartiets ledamot Fredrick Federley ner sin röst medan

Abir Al-Sahlani inte var närvarande vid omröstningen. Utöver det valde Federley och Al-Sahlani till skillnad från KD:s ledamöter inte att rösta för ECR-gruppens förslag där det betonades att arbetsmarknadsfrågor var en nationell behörighet. Även Karin Karlsbro (L) röstade för resolutionen om lönegap. Följaktligen indikerar detta att KD värderar subsidiaritet högre än de andra borgerliga partierna. Detta eftersom KD i högre grad röstade ner resolutioner och betänkanden som innehöll förslag som gick mot subsidiaritetsprincipen oavsett om det fanns andra aspekter av resolutionen eller betänkandet som de stödde.

Den andra frågeställningen som skulle besvaras i granskningen var hur väl de borgerliga Europaparlamentarikerna höll det de själva och deras parti lovade innan valet. Överlag har samtliga svenska borgerliga Europaparlamentariker agerat i linje med både vad de själva och deras partier lovade inför valet. Däremot har de flesta av parlamentarikerna någon gång inte gjort det i enskilda omröstningar. Exempelvis lade KD:s och C:s parlamentariker (Abir Al-Sahlani var ej närvarande) ner sina röster vid omröstningen om införandet om kvalificerad majoritet i utrikespolitiska frågor. Detta trots att både KD och C uttrycker sitt stöd för förslaget i sina partiprogram.

Att parlamentarikerna röstar för en resolution eller betänkande trots att enskilda förslag går emot det de själva eller partiet lovade handlar mer om EU:s komplexitet än att en ledamot "ljuger" för sina väljare. I och med att det inte på samma sätt som i nationell politik finns lika självklara majoriteter så krävs det många kompromisser för att nå ett gemensamt beslut. Exempelvis röstade Abir Al-Sahlani (C) för Europaparlamentets förslag till långtidsbudget trots att hon inte stödde finansieringen av vissa utgiftsområden. Detta gjorde hon då kravet om att öka andelen klimatinvesteringar hade gått igenom och att detta vägde tyngre än andra utgiftsområden. För att få med sig oliktkännande partier som ville se en större budget så var det förmodligen också nödvändigt att inte rösta

ner budgeten bara för att hon inte gillade specifika förslag som de oliktankande partierna stödde.

En ytterligare slutsats som går att ta från granskningen är att det finns en tendens att de frågor som partierna driver på nationell nivå också är de frågor som partierna vill att EU ska besluta om. Exempelvis är migration och brottslighet två av Moderaternas huvudfrågor både i EU och nationellt. Samma förhållande gäller även för Centerpartiet vars hjärtefrågor klimat och jordbruk är frågor partiet också tycker att EU ska ha inflytande över. Även inom partier som inte är med i undersökningen syns detta mönster. Att Socialdemokraterna och Miljöpartiet inte har något emot viss överstatlighet inom sociala respektive miljöfrågor kan rimligtvis bero på att partierna driver de frågorna även på nationell nivå. Detta är en indikation på att partierna vill se överstatlighet inom områden som de själva stödjer på nationell nivå och att EU således är ett sätt att få igenom den nationella politiken. Partierna är med andra ord selektiva i sin användning av subsidiaritetsprincipen eftersom de undviker att betona subsidiaritet i frågor de själva stödjer på nationell nivå. Sjukvården som är Kristdemokraternas hjärtefråga är dock något KD inte vill att EU ska besluta om. I och med att EU endast har rådgivande kompetens i hälsofrågor så kan Kristdemokraternas avvägning i den frågan dock sägas vara enklare.

### 7.1 Coronapandemin och EU:s framtid

Coronaviruset kan förändra maktfördelningen inom EU. Flertalet frågor såsom hur den gröna given ska finansieras, vilket inflytande EU ska ha över folkhälsofrågor och huruvida EU bör ha en gemensam arbetslöshetsförsäkring aktualiseras genom pandemin. Detta betonar också flertalet av de borgerliga parlamentarikerna i sina enkätsvar. Majoriteten ger likartade svar på hur de tror att EU kan förändras av coronapandemin. Svaren centrerar kring att stödåtgärderna på arbetsmarknaden bör vara tillfälliga och att medlemsländerna bör samordna mer kring krishantering på EU-nivå. Exempelvis säger Fredrick Federley:

*Det området jag kan se att EU får ökat inflytande över är ett mer gemensamt svar och koordination mot olika typer av kriser. Det kommer krävas i och med klimatförändringar som kommer orsaka framtida problem för medlemsländer. Dock anser jag att det ska vara ett utökat inflytande med restriktion, det vill säga att EU har en bättre koordination mellan medlemsländer vid kriser men inte går in i och bestämmer hur landet samordnar sina hjälpinsatser.*

Samtidigt som mer samordning kring kriser efterfrågas så är det således inte ett fullt överstatligt mandat som avses.

Därutöver säger Sara Skyttedal på frågan hur hon tror coronapandemin kan påverka EU:

*Det är uppenbart att vissa vill använda coronapandemin som en trojansk häst för att motivera införandet av allehanda nya åtaganden. Den socialdemokratiska partigruppen i Europaparlamentet har exempelvis lagt fram förslag om att införa en gemensam europeisk socialbidragsnorm med pandemin som förevändning. Riktigt så långt finns det ingen anledning att tro att utvecklingen går, men centralt är att de extraordinära satsningar som görs nu blir temporära.*

Det är som Skyttedal säger ofta i kriser som stora förändringar äger rum. Faktumet att M, C och KD inom sina partigrupper är i minoritet med sitt synsätt på subsidiaritet gör detta riskabelt. Kan coronakrisen fungera som en ursäkt för de som vill ge EU beskattningsrätt och genom det finansiera exempelvis den gröna given och de ekonomiska krispaket som är kopplade till pandemin? Förmodligen inte eftersom sådana förslag kräver enhällighet i ministerrådet. Däremot har EU delad befogenhet inom arbetsmarknads- och socialpolitik. Om de federalistiska krafterna som snarare är i majoritet än minoritet inom EPP, RE och S&D-grupperna får som de vill kan flertalet av de extraordinära åtgärderna såsom Europeiska fonden för korttidspermittering (SURE) och liknande förslag bli permanenta. Detta kan i sin tur öppna upp för ytterligare lagstiftning på arbetsmarknadsområdet. Om detta sker kommer

svenska synen på vilka frågor EU ska ha makt över bli allt mer ovanlig.

Dessutom betonar flertalet av parlamentarikerna de brister inom den inre marknaden som har aktualiserats under coronapandemin. Exempelvis säger Arba Kokalari (M):

*Krisen har även gett upphov till en debatt om exportrestriktioner och även Europas självförsörjning, i många sektorer. Här kommer jag vara en kraft mot protektionism, att sluta oss mot omvärlden är inte en lösning på krisen.*

Endast efter att EU-kommissionen införde ett exportförbud som omfattade hela unionen tog länder som Frankrike och Tyskland bort sina nationella exportförbud. Även om de flesta

svenska Europaparlamentarikerna motsätter sig protektionistiska förslag så är politiker i andra länder mer benägna att stödja dem. Exempelvis använder Frankrikes president Emmanuel Macron coronapandemin som ursäkt för att få EU att flytta hem industrijobb.<sup>119</sup> På grund av de problem coronapandemin har skapat är risken alltså stor att politiker som annars inte skulle stödja ett sådant förslag nu öppnar upp för liknande åtgärder. Detta skulle slå mycket hårt mot ett handelsberoende land som Sverige.

Coronapandemin kan innebära att EU kommer få större inflytande över diverse sakeråd, exempelvis arbetsmarknads- och folkhälspolitik. Detta kommer göra diskussionen om subsidiaritet ännu mer aktuell under den resterande mandatperioden.

---

119 Lichfield (2020)

## 8. REFERENSER

- Al-Sahlani, A. (u.å). *Inlägg i plenum*. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197400/ABIR\\_AL-SAHLANI/main-activities/plenary-speeches#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197400/ABIR_AL-SAHLANI/main-activities/plenary-speeches#detailedcardmep)>. [2020-04-13]
- Artikel 5 i Fördraget om Europeiska unionen (konsoliderad version). Europeiska unionens officiella tidning, C 202/18, 7 juni 2016. Hämtad från <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016M005&from=EN>>.
- Baker, L. Baczynska, G (2020). "EU clutches at bazooka to stop members going it alone on coronavirus". *Reuters*. 16 mars. <<https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-eu-coordination/eu-clutches-at-bazooka-to-stop-members-going-it-alone-on-coronavirus-idUSKBN2133F5>>.
- Björklund, J. (2019). "Jan Björklund: Inför gemensam koldioxidskatt inom EU". *Dagens Nyheter*. 9 mars. <<https://www.dn.se/nyheter/politik/jan-bjorklund-infor-gemensam-koldioxidskatt-inom-eu/>>.
- "Nja" centerns EU-parol. Likgiltigheten inför valet är huvudmotståndaren". *Dagens Nyheter*. 14 augusti. <<https://www.dn.se/arkiv/politik/nja-centerns-eu-parol-likgiltigheten-infor-valet-ar-huvudmotstandaren/>>.
- Centerpartiet (2009). *Europas förenta krafter*. <[https://www.centerpartiet.se/download/18.4945df96158298de428212b9/1478592897326/Europas-forenta-krafter\\_valmanifest\\_till\\_europaparlamentsvalet\\_2009.pdf](https://www.centerpartiet.se/download/18.4945df96158298de428212b9/1478592897326/Europas-forenta-krafter_valmanifest_till_europaparlamentsvalet_2009.pdf)>. [2020-04-10]
- Centerpartiet (2014). *Ett smalare men vassare EU*. <<https://www.centerpartiet.se/download/18.4945df96158298de428212b9/1478592897739/Valplattform-EP-valet.pdf>>. [2020-04-10]
- Centerpartiet (2018). *Framåt för ett grönt, demokratiskt och frihetligt Europa*. <[https://www.centerpartiet.se/download/18.110c0e6716a4f47d8fc626/1556531129109/Valplattform%20EP\\_2019.pdf](https://www.centerpartiet.se/download/18.110c0e6716a4f47d8fc626/1556531129109/Valplattform%20EP_2019.pdf)>. [2020-04-10]
- Centerpartiet (2019). "Vår klimatpolitik behövs i Europa". <<https://www.centerpartiet.se/lokal/fyrbodal/trollhattan/startsidea/nyheter/nyheter/2019-05-18-var-klimatpolitik-behovs-i-europa>>. [2020-04-05]
- Debate: Situation in Iran and Iraq following recent escalations (Skyttedal, S). 14 january 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2020-01-14-INT-2-268-0000\\_EN.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2020-01-14-INT-2-268-0000_EN.html)>.
- Debate: Situation of the Uyghur in China (China-cables) (Lega, D). 18 december 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-12-18-INT-3-431-0000\\_EN.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-12-18-INT-3-431-0000_EN.html)>.
- Debate: The situation in Iraq, in particular the violent suppression of young people's and students' protests (Al-Sahlani, A). 23 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-10-23-INT-3-490-0000\\_EN.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-10-23-INT-3-490-0000_EN.html)>.
- Debatt: Barnets rättigheter med anledning av 30-årsjubileet för konventionen om barnets rättigheter (Lega, D). 13 november 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-11-13-INT-1-113-0000\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-11-13-INT-1-113-0000_SV.html)>.
- Debatt: Ingående av frihandelsavtalet mellan EU och Vietnam - Ingående av frihandelsavtalet mellan EU och Vietnam (resolution) - Avtal om investeringsskydd mellan EU och Vietnam - Avtal om investeringsskydd mellan EU och Vietnam (resolution) (Warborn, J). 11 februari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2020-02-11-INT-2-093-0000\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2020-02-11-INT-2-093-0000_SV.html)>.
- Debatt: Inledande av anslutningsförhandlingar med Nordmakedonien och Albanien (Kokalari, K). 23 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-10-23-INT-3-473-0000\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-10-23-INT-3-473-0000_SV.html)>.
- Debatt: Klimat- och miljökris - FN:s klimatkonferens 2019 (COP25) (Polfjärd, J). 25 november 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-11-25-INT-1-095-0000\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-11-25-INT-1-095-0000_SV.html)>.
- Debatt: Situationen för skogarna i EU (Polfjärd, J). 16 september 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-09-16-INT-1-075-0000\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-09-16-INT-1-075-0000_SV.html)>.
- Debatt: Skogsbränderna i Amazonas (Warborn, J). 17 september 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-09-17-INT-2-267-0000\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2019-09-17-INT-2-267-0000_SV.html)>.
- Debatt: Små och medelstora företag och bättre lagstiftning (Warborn, J). 10 februari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2020-02-10-INT-1-200-0000\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-9-2020-02-10-INT-1-200-0000_SV.html)>.
- Eliasson, D (2017). "Väljarna tycker politiker är löftesbrytare. De har fel". *KIT*. 18 april. <<https://kit.se/2017/04/18/82056/valjarna-tycker-att-politikerna-bryter-loften-men-saknar-stod-for-det/>>.
- EPP (2017). *Towards a Pillar of Social Rights — Income Fairness and Social Justice at Work*. <<https://www.epp.eu/papers/towards-a-pillar-of-social-rights-income-fairness-and-social-justice-at-work/>>. [2020-04-06]
- EPP (2018). *EPP Group votes down transnational lists*. <<https://www.eppgroup.eu/newsroom/news/epp-group-votes-down-transnational-lists>>. [2020-04-06]
- Eriksson, K. Bendjelloul, J (2019). "Wikströms pik mot nya EU-kandidaten: "Har haft en aktiv roll"". *Dagens Nyheter*. 20 april. <<https://www.dn.se/nyheter/politik/wikstroms-pik-mot-nya-eu-kandidaten-har-haft-en-aktiv-roll/>>.

Europaparlamentets betänkande (A9-0017/2020) med ett förslag till en resolution som inte avser lagstiftning om utkastet till rådets beslut om ingående av frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam (Bourgeois, G). 28 januari. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0017\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0017_SV.html)>.

Europaparlamentets betänkande (A9-0033/2019) om förslaget till rådets beslut om ändring av rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de tomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet) (Tobé, T). 18 november 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0033\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0033_SV.html)>.

Europaparlamentets betänkande (A9-0054/2019) om genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken – årsrapport (McAllister, D). 18 december 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0054\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0054_SV.html)>.

Europaparlamentets betänkande (A9-0016/2019) om sysselsättnings- och socialpolitik i euroområdet (Toom, Y). 7 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0016\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0016_SV.html)>.

Europaparlamentets förslag till resolution (B9-0088/2020) om att skydda EU:s inre marknad och konsumenternas rättigheter mot de negativa följderna av olaglig handel med sällskapsdjur (Polčák, S. Spurek, S. Hojsík, M. Wiśniewska, J. Hazekamp, A. Evi, E). 5 februari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0088\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0088_SV.html)>.

Europaparlamentets förslag till resolution (B9-0036/2020) om Europaparlamentets ståndpunkt om konferensen om Europas framtid (Cioloş, D. Verhofstadt, G. Durand, P. Weber, M. Rangel, P. Tajani, A. Hübner, D. M. Pérez, G. I. Bischoff, G.). 9 januari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0036\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0036_SV.html)>.

Europaparlamentets förslag till resolution (B9-0073/2020) om lönegapet mellan kvinnor och män (Fitzgerald, F. Noichl et al). 22 januari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0073\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0073_SV.html)>.

Europaparlamentets förslag till resolution (B9-0069/2020) på lönegapet mellan kvinnor och män (Wiśniewska, J. Rafalska, E). 22 januari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0069\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0069_SV.html)>.

Europaparlamentets förslag till resolution (B9-0238/2019) om rättvis beskattning i en digitaliserad och globaliserad ekonomi: BEPS 2.0 (Tinagli, I). 12 december 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2019-0238\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2019-0238_SV.html)>.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/412 av den 11 mars 2015 om ändring av direktiv 2001/18/EG vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom sina territorier (EUT L 68, 13.3.2015, s. 1–8)

Europeiska kommissionen (u.å). *EU:s befogenheter*. <[https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/what-european-commission-does/law/areas-eu-action\\_sv](https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/what-european-commission-does/law/areas-eu-action_sv)>. [2020-05-05]

Federley, F (2019). ”Debatt: Jag slutar aldrig kämpa för djuren”. *Europaportalen*. 21 november. <<https://www.europaportalen.se/2019/11/debatt-jag-slutar-aldrig-kampa-djuren>>.

Federley, F (u.å). *Europa*. <<https://www.centerpartiet.se/var-politik/politik-a-o/europa>>. [2020-04-10]

Folkpartiet (2014). *Ja till Europa!*. <[https://www.europaportalen.se/sites/default/files/dokument/folkpartiets\\_europaprogram\\_2014.pdf](https://www.europaportalen.se/sites/default/files/dokument/folkpartiets_europaprogram_2014.pdf)>. [2020-04-20]

Haglund, F (2016). ”Riksdagen har klart flest invändningar mot EU-förslag”. *Europaportalen*. 22 januari. <<https://www.europaportalen.se/2016/01/rikdagen-har-klart-flest-invandningar-mot-eu-forslag>>.

Haglund, F (2019). ”Toppkandidat Webers tolv EU-löften”. *Europaportalen*. 23 april. <<https://www.europaportalen.se/2019/04/webbers-tolv-eu-loften>>.

Hultin, L, T (2019). ”S vill tvinga Ungern att ta emot flyktingar: ”Inte naivt””. *Svenska Dagbladet*, 14 april, <<https://www.svd.se/s-vill-tvinga-ungern-att-ta-emot-flyktingar-inte-naivt>>.

Håkansson, C, Björk, M (2019). ”EU-valet 2019: Vad vill toppkandidaterna?”. *Utrikesmagasinet*. 21 maj. <<https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2019/maj/eu-valet-2019--vad-vill-toppkandidaterna/>>.

Kokalari, A (2019). I @vansterpartiet korridor i EU-parlamentet hyllas diktaturer, massmördare och totalitära samhällen. Helt sjukt! Vi måste bekämpa både vänster- och högerextremismen i Europa. #EUval2019 #svpol #eupol [twitterpost], 8 februari. <<https://twitter.com/arbakokalari/status/1093856753752702976>>. [2020-04-16]

Kristdemokraterna (2019). *Make EU lagom again*. <[https://kristdemokraterna.se/wp-content/uploads/2019/05/valmanifest\\_marg-3.pdf](https://kristdemokraterna.se/wp-content/uploads/2019/05/valmanifest_marg-3.pdf)>. [2020-04-05]

Kristdemokraterna (2020). *Efter KD-förslag: EPP-nej till EU-lag om minimilöner*. <<https://press.kristdemokraterna.se/posts/pressreleases/efter-kd-forslag-epp-nej-till-eu-lag-om-minim>>. [2020-05-07]

Liberalerna (2019). *Si Yes Oui Ja!: Ja till Europa! Liberalernas program inför valet till Europaparlamentet 2019*. <<https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/1902-eu-program-1.pdf>>. [2020-04-20]

Lichfield, J (2020). ”Can Emmanuel Macron reinvent himself?”. *Unherd*. 21 april. <<https://unherd.com/2020/04/can-emmanuel-macron-reinvent-himself/>>.

Liljeheden, A (2020). ”EU-parlamentet kritiskt till kommissionens klimatpolitik”. *Sveriges Radio*. 16 januari. <<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=738550>>.

Lönegård, C. (2019). "KD-toppen Skyttedal: "Jag kan göra omöjliga saker"". *Svenska Dagbladet*. 22 april. <<https://www.svd.se/kd-toppen-skyttedal-jag-kan-gora-omojliga-saker>>.

Moderaterna (u.åa). *Moderaternas Europavalskampanj*. <<https://moderaterna.se/moderaternas-europavalskampanj>>. [2020-05-04]

Moderaterna (u.åb). *En ny europeisk invandringspolitik*. <<https://via.tt.se/data/attachments/00512/2b48b484-2410-4f41-bd09-299c84b5d14e.pdf>>. [2020-05-04]

Moderaterna (2009). *Ett starkt Europa för Sveriges bästa*. <[https://www.europaportalen.se/sites/default/files/dokument/europaplattform\\_moderar\\_2009.pdf](https://www.europaportalen.se/sites/default/files/dokument/europaplattform_moderar_2009.pdf)>. [2020-04-23]

Moderaterna (2014). *Vi tror på Europa!* <[https://www.europaportalen.se/sites/default/files/dokument/moderat\\_eu\\_valmanifest\\_2014\\_.pdf](https://www.europaportalen.se/sites/default/files/dokument/moderat_eu_valmanifest_2014_.pdf)>. [2020-04-23]

Moderaterna (2018). *Europapolitik för Sverige*. <[https://moderaterna.se/sites/default/files/page\\_attachments/2018-05/Europarapport%202018\\_o.pdf](https://moderaterna.se/sites/default/files/page_attachments/2018-05/Europarapport%202018_o.pdf)>. [2020-04-23]

Moderaterna (2019). *Vi gör Sverige tryggare*. <[https://moderaterna.se/sites/default/files/page\\_attachments/2019-05/Valmanifesttryck.pdf](https://moderaterna.se/sites/default/files/page_attachments/2019-05/Valmanifesttryck.pdf)>. [2020-04-23]

Norlén, A. Jacobsson, I. Widegren, J (2017) "Svenska skogen är en fråga för Sverige. *Affärsliv*." 22 april. <<https://www.affarsliv.com/asikter/debatt/svenska-skogen-ar-en-fraga-for-sverige-om4606228.aspx>>.

Parlamentsfråga (E-000701/2020/rev.1): Avtal om internationellt skydd med Taiwan (Karlsbro, K). 5 februari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-000701\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-000701_SV.html)>.

Parlamentsfråga (P-001994/2020): Handelsrestriktioner för sjukvårdsmateriel (Warborn, J). 1 april. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2020-001994\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2020-001994_SV.html)>.

Parlamentsfråga (E-000451/2020): Harmoniserad lagstiftning kring organiserad brottslighet (Tobé, T). 27 januari. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-000451\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-000451_SV.html)>.

Parlamentsfråga (E-000700/2020/rev.1): Partnerskapsavtal med Hongkong (Karlsbro, K). 5 februari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-000700\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-000700_SV.html)>.

Parlamentsfråga (P-003208-19): Skydd av den fria konkurrensen inom svensk telekommunikation (Warborn, J). 11 oktober. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2019-003208\\_SV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2019-003208_SV.html)>.

Protocol 2 on the application of the principles of subsidiarity and proportionality. Official journal of the European Union. C 310/207. 16 december 2004. Hämtad från. <[https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/protocol\\_no\\_2\\_on\\_the\\_application\\_of\\_the\\_principles\\_of\\_sub subsidiarity\\_and\\_proportionality\\_dec2004\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/protocol_no_2_on_the_application_of_the_principles_of_sub subsidiarity_and_proportionality_dec2004_en.pdf)>.

Renew Europe (2017). "The State of the Union". Medium. 14 september. <<https://medium.com/@RenewEurope/the-state-of-the-union-2648db7c0135>>.

Renew Europe (2019). *Renew Europe welcomes encouraging commitments by Commissioner-designate for Jobs and Social Affairs, Nicolas Schmit*. <<https://reneweuropesgroup.eu/en/news/1331-renew-europe-welcomes-encouraging-commitments-by-commissioner-designate-for-jobs-and-social-affairs-nicolas-schmit/>>. [2020-04-08]

Selimovic, J (2017). "Selimovic: EU är fel nivå för sociala rättigheter". *Svenska Dagbladet*. 2 juni. <<https://www.svd.se/l-bor-inte-offra-sin-eu-politik-for-att-hjalpa-s>>.

Selnes, A. (2020). "Tobé: Ny asylpolitik kan vinna brett stöd i EU". *Europaportalen*. 7 februari. <<https://www.europaportalen.se/2020/02/tobe-ny-asylpolitik-ska-ena-epp>>.

Skriftlig förklaring på Den olagliga handeln med sällskapsdjur i EU (B9-0088/2020). Federley, F. 12 Februari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/124989/FREDRICK\\_FEDERLEY/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/124989/FREDRICK_FEDERLEY/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på Gemensam laddare för mobil radioutrustning (RC-B9-0070/2020, B9-0070/2020, B9-0072/2020, B9-0074/2020, B9-0075/2020, B9-0076/2020, B9-0085/2020). Skyttedal, S. 30 januari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197390/SARA\\_SKYTTE DAL/other-activities/written-explanations](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197390/SARA_SKYTTE DAL/other-activities/written-explanations)>.

Skriftlig förklaring på Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2020 – alla avsnitt (A9-0017/2019 - Monika Hohlmeier, Eider Gardiazabal Rubial). Al-Sahlani, A. 23 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197400/ABIR\\_AL-SAHLANI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197400/ABIR_AL-SAHLANI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2020 – alla avsnitt (A9-0017/2019 - Monika Hohlmeier, Eider Gardiazabal Rubial). Polfjärd, J. 23 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197404/JESSICA\\_POLFJARD/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197404/JESSICA_POLFJARD/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på Lönegap mellan kvinnor och män (B9-0069/2020, B9-0073/2020, B9-0083/2020, B9-0084/2020). Karlsbro, K. 30 januari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197401/KARIN\\_KARLSBRO/other-activities/written-explanations](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197401/KARIN_KARLSBRO/other-activities/written-explanations)>.

Skriftlig förklaring på Lönegap mellan kvinnor och män (B9-0069/2020, B9-0073/2020, B9-0083/2020, B9-0084/2020). Kokalari, A. 30 januari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197406/ARBA\\_KOKALARI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197406/ARBA_KOKALARI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på Lönegap mellan kvinnor och män (B9-0069/2020, B9-0073/2020, B9-0083/2020, B9-0084/2020). Lega, L. 30 januari. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197393/DAVID\\_LEGA/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197393/DAVID_LEGA/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på Rättvis beskattning i en digitaliserad och globaliserad ekonomi. BEPS 2.0 (B9-0238/2019). Karlsbro, K. 18 december 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197401/KARIN\\_KARLSBRO/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197401/KARIN_KARLSBRO/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på Rättvis beskattning i en digitaliserad och globaliserad ekonomi. BEPS 2.0 (B9-0238/2019). Kokalari, A. 18 december 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197406/ARBA\\_KOKALARI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197406/ARBA_KOKALARI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på Sysselsättnings- och socialpolitiken i euroområdet (A9-0016/2019 - Yana Toom). Al-Sahlani, A. 10 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197400/ABIR\\_AL-SAHLANI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197400/ABIR_AL-SAHLANI/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring om Sysselsättnings- och socialpolitiken i euroområdet (A9-0016/2019 - Yana Toom). Karlsbro, K. 10 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197401/KARIN\\_KARLSBRO/other-activities/written-explanations](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197401/KARIN_KARLSBRO/other-activities/written-explanations)>.

Skriftlig förklaring på Sök- och räddningsinsatser i Medelhavet (B9-0130/2019, B9-0131/2019, B9-0132/2019, B9-0154/2019). Tobé, T. 24 oktober 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197402/TOMAS\\_TOBE/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/197402/TOMAS_TOBE/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Skriftlig förklaring på årsrapport om genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (A9-0052/2019 - Arnaud Danjean). Federley, F. 15 januari 2020. <[https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/124989/FREDRICK\\_FEDERLEY/other-activities/written-explanations#detailedcardmep](https://www.europarl.europa.eu/meps/sv/124989/FREDRICK_FEDERLEY/other-activities/written-explanations#detailedcardmep)>.

Sollander, S. Öhrvall, R. (2004). *Ja och nej till euron: Folkomröstningen om euron 2003*. Stockholm: SCB. <[https://www.scb.se/contentassets/5e19c963485e4259804b80692d943df9/me0201\\_2003a01\\_br\\_me09sto401.pdf](https://www.scb.se/contentassets/5e19c963485e4259804b80692d943df9/me0201_2003a01_br_me09sto401.pdf)>.

Svanborg, S, K (2014). "Vägmästarna: Vem gör skillnad i Europaparlamentet?". Timbro. <[https://timbro.se/app/uploads/2017/01/vagmastarna\\_3.pdf](https://timbro.se/app/uploads/2017/01/vagmastarna_3.pdf)>.

Svanborg, S, K & Johansson, H, A (2014). "Vilket EU vill de ha? En granskning av Kristdemokraterna, Moderaterna, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet". Timbro. <[https://timbro.se/app/uploads/2017/01/timbro\\_vilket\\_eu\\_sattning\\_klar3.pdf](https://timbro.se/app/uploads/2017/01/timbro_vilket_eu_sattning_klar3.pdf)>.

SVT (2019a). *EU-valkompassen 2019: Abir Al-Sahlani*. <<https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/abir-al-sahlani/>>. [2020-04-13]

SVT (2019b). *EU-valkompassen 2019: Karin Karlsbro*. <<https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/karin-karlsbro/>>. [2020-04-14]

SVT (2019c). *EU-Valkompassen 2019: Arba Kokalari*. <<https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/arba-kokalari/>>. [2020-04-18]

SVT (2019d). *EU-Valkompassen 2019: Tomas Tobé*. <<https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/tomas-tobe/>>. [2020-04-20]

SVT (2019e). *EU-Valkompassen 2019: Jörgen Warborn*. <<https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/jorgen-warborn/>>. [2020-04-23]

SVT (2019f). *EU-Valkompassen 2019: David Lega*. <<https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/david-lega/>>. [2020-04-24]

Tobé, T (2018). "Gränsöverskridande brottslighet ska bekämpas mer effektivt". *Moderaterna*. 23 juni. <<https://moderaterna.se/gransoverskridande-brottslighet-ska-bekampas-mer-effektivt>>.

Tobé, T (2020). "Svensk polis ska inte underställas EU". *Expressen*. 15 januari. <<https://www.expressen.se/kvallsposten/debatt-kvp/svensk-polis-ska-inte-understallas-eu/>>.

TT (2019a). "Regeringen öppnar för slopad vetorätt i EU". *Aftonbladet*. 13 november. <<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/AdBnb3/regeringen-oppnar-for-slopad-vektoratt-i-eu>>.

TT (2019b). "Karlsbro (L) om KD: "Luktar populism"" *Aftonbladet*. 15 maj. <<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Opzldk/karlsbro-l-om-kd-luktar-populism>>.

Utredningen om delaktighet i EU (2016). *EU på hemmaplan* (SOU 2016:10). Stockholm: Kulturdepartementet

Votewatch (u.åa). *Fredrick Federley*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-fredrick-federley.html>>. [2020-04-17]

Votewatch (u.åb). *Arba Kokalari*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-arba-kokalari.html>>. [2020-04-18]

Votewatch (u.åc). *Jessica Polfjärd*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-jessica-polfjard.html>>. [2020-05-03]

Votewatch (u.åd). *Jörgen Warborn*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-jorgen-warborn.html>>. [2020-05-06]

Votewatch (u.åe). *David Lega*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-david-lega.html>>. [2020-05-07]

- Votewatch (2019a). *Employment and social policies of the euro area: vote details*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-employment-and-social-policies-of-the-euro-area-motion-for-resolution-vote-empl-committee-resolution.html>>. [2020-04-14]
- Votewatch (2019b). *Motions for resolutions - Fair taxation in a digitalised and globalised economy - BEPS 2.0: Vote details*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-motions-for-resolutions-fair-taxation-in-a-digitalised-and-globalised-economy-beps-2-0-motion-for-re.html>>. [2020-04-21]
- Votewatch (2020a). *Gender pay gap: Vote details*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-gender-pay-gap-motion-for-resolution-vote-resolution-as-a-whole-2.html>>. [2020-05-02]
- Votewatch (2020b). *Gender pay gap: Vote details*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-gender-pay-gap-motion-for-resolution-vote-resolution-as-a-whole.html>>. [2020-05-02]
- Votewatch (2020c). *Motion for a resolution - The illegal trade in companion animals in the EU: Vote details*. <<https://www.votewatch.eu/en/term9-motion-for-a-resolution-the-illegal-trade-in-companion-animals-in-the-eu-motion-for-resolution-vote-.html>>. [2020-04-15]
- Warborn, J. (2019). ”Debutt: Inget EU-kompromissande om svensk välfärd”. *Europaportalen*. 12 februari. <<https://www.europaportalen.se/2019/02/debutt-inget-eu-kompromissande-om-svensk-valfard>>
- Yttrande från utskottet för sysselsättning och sociala frågor till budgetutskottet över förslaget (A9-0017/2019) till Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2020 (Nicholsonová, D, L). 27 september 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0017\\_SV.html#title6](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2019-0017_SV.html#title6)>.
- Yttrande från utskottet för utveckling till utskottet för internationell handel över utkastet (A9-0003/2020) till rådets beslut om ingående av frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam (Tobé T). 3 december 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0003\\_SV.html#title3](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0003_SV.html#title3)>.
- Ändringsförslag 174 och 200 på europaparlamentets betänkande (A9-0016/2019) om sysselsättnings- och socialpolitik i euroområdet. 16 september 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/EMPL-AM-639999\\_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/EMPL-AM-639999_EN.pdf)>.
- Ändringsförslag 38 på europaparlamentets förslag till resolution (B9-0174/2019) om om FN:s klimatkonferens 2019 i Madrid, Spanien (COP25). 22 november 2019. <[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2019-0174-AM-038-038\\_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2019-0174-AM-038-038_EN.pdf)>.
- Örtengren, E (2019). ”På slak lina: en granskning av de borgerliga europaparlamentarikerna 2014-2019”. Timbro. <<https://timbro.se/app/uploads/2019/05/pa-slak-lina-am2.pdf>>.









Fria marknader  
personlig frihet  
öppna samhällen

**TIMBRO**